

RAPORT DE ACTIVITATE 01.01.2024- 31.12.2024

Prezentul raport de activitate a fost elaborat pentru evaluarea managementului de către Consiliul Județean TIMIȘ, denumit în continuare autoritatea, pentru **Muzeul Național al Banatului** (denumirea instituției/instituțiilor respective), aflată/aflate în subordinea sa, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului [nr. 189/2008](#) privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 269/2009](#), denumită în continuare Ordonanță de Urgență, precum și cu cele ale Regulamentului de evaluare.

Analiza și notarea raportului de activitate¹ și a interviului se fac în baza următoarelor criterii de evaluare:

1. evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent;
2. îmbunătățirea activității instituției;
3. organizarea/sistemul organizațional al instituției;
4. situația economico-financiară a instituției;
5. strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor și obiectivelor formulate de autoritate;
6. evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, cu menționarea resurselor financiare necesare de alocat de către autoritate.

În conformitate cu prevederile contractului de management, datele și informațiile din prezentul raport sunt aferente perioadei: 01.01. 2024 – 31.12. 2024.

Structura raportului de activitate

PARTEA I

A. Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent

1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale culturale care se adresează aceleiași comunități

Muzeul Național al Banatului a colaborat, începând cu ianuarie 2024, până în decembrie 2024, cu o serie de instituții publice, asociații, O.N.G.-uri, orientând activitățile sale spre o cât mai bună și mai reală implicare a publicului precum și pentru protejarea patrimoniului arheologic național.

Instituțiile și organizațiile culturale cu care a colaborat sunt următoarele:

- Consiliul Județean Timiș;
- Ministerul Culturii și Identității Naționale;
- Direcția Județeană pentru Cultură Timiș – expertize, evaluări, acțiuni de protejare a patrimoniului arheologic pe raza județului Timiș;
- Inspectoratul Școlar al Județului Timiș;
- Primăria Municipiului Timișoara – partener la diferite evenimente;
- Mitropolia Banatului;
- Universitatea de Vest – partener în organizarea unor evenimente științifice (simpozioane, expoziții), precum și în derularea cercetărilor științifice;
- Biblioteca județeană;
- Universitatea Politehnica Timișoara;
- Instituția Prefectului Județului Timiș;
- Arhivele Naționale, Direcția Județeană Timiș;
- Facultatea de Arte și Design Timișoara;
- Complexul Muzeal Arad;
- Muzeul National de Artă Timișoara;
- Muzeul Satului Bănățean Timișoara;
- Muzeul Banatului Montan Resița;
- Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș;

- Muzeul de Istorie, Etnografie și Artă Plastică Lugoj;
- Opera Națională Română din Timișoara;
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române;
- Asociația de Reconstituiri istorice (fosta asociație Eugeniu de Savoya);
- Muzeul Național de Istorie a României, București;
- Institutul Cultural Român;
- Muzeul de Pre și Protoistorie din Berlin;
- Universitatea Frankfurt am Main;
- Muzeul de Arheologie, Istorie și Etnografie Hunedoara;
- Comisia Națională Limes;
- Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj Napoca;
- Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău;
- Fundația Herczeg;
- Inspectoratul pentru Situații de Urgență Banat;
- Casa Tineretului Timișoara, Cercul de Ecologie;
- Forumul German din Timișoara;
- Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu
- Teatrul Merlin – Teatrul pentru Copii și Tineret
- Fundația Societatea de Istorie și Arheologie a Banatului.
- Episcopia Romano – Catolică de Timișoara
- Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia
- Muzeul Național de Artă Contemporană
- Canadian Museum of History Quebec
- Moesgaard Museum Aarhus
- Asociația Biserici Înlemnite
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem din Budapesta
- Deutsche Archaologische Institut al Romisch-Germanisch Komision
- Muzeul Național al Bucovinei Suceava
- Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”;

Colaborări pe secții:

Secția Arheologie

1. Muzeul Național de Istorie a României, București;

2. Muzeul de Pre- și Protoistorie din Berlin, Germania;
3. Comisia Națională Limes;
4. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj Napoca;
5. Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău;
6. Universitatea Eberhardt Karls Tübingen, Germania;
7. Universitatea J.W.Goethe din Frankfurt/Main, Germania;
8. Freie Universität Berlin, Germania;
9. Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”;
10. Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române;
11. Forumul German din Timișoara;
12. Canadian Museum of History Quebec
13. Moesgaard Museum Aarhus
14. Asociația Biserici Înlemnite
15. Pázmány Péter Katolikus Egyetem din Budapesta
16. Deutsche Archäologische Institut al Romisch-Germanisch Komision

Secția Istorie

1. Universitatea Politehnică Timișoara;
2. Ministerul Culturii și Identității Naționale;
3. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Timiș;
4. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Caraș-Severin;
5. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Mehedinți;
6. Mitropolia Banatului;
7. Primăria Municipiului Timișoara;
8. Deri Museum Debrecen;
9. Aeroportul Internațional ”Traian Vuia” din Timișoara;
10. Asociația ”Peregrinii”, Timișoara;
11. Asociația ”Losonczy István Baranta”, Timișoara;
12. Asociația Tomis Constanța;
13. Asociația Tradiții Ostășești;
14. Asociația IR33 Cetatea Aradului;
15. Asociația „Deep6 Project”;
16. Clubul de tir cu arcul ”TM Archery”, Timișoara;
17. Muzeul Național de Istorie a României, București;
18. Batalionul 183 Artilerie Mixtă General ”Ioan Dragalina” din Lugoj.

19. Muzeul Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu
20. Teatrul Merlin – Teatrul pentru Copii și Tineret
21. Episcopia Romano – Catolică de Timișoara
22. Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia
23. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj Napoca;

Compartimentul de Științele Naturii

1. Casa Tineretului Timișoara, Cercul de Ecologie;
2. Inspectoratul Școlar al Județului Timiș;
3. Universitatea din București, Facultatea de Geologie și Geofizică;

Compartimentul Arte Vizuale

1. Universitatea Politehnica Timișoara;
2. Muzeul Național de Artă Contemporană;
3. Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia;
4. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj Napoca;
5. Muzeul Național al Bucovinei, Suceava;

Laboratorul Zonal de Restaurare

1. Comitetul Național Român ICOM;
2. Muzeul Olteniei din Craiova;
3. Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva;
4. Muzeul Regiunii Porților de Fier din Drobeta Turnu Severin;
5. Muzeul Național de Artă Timișoara;

Departamentul de Pedagogie muzeală și proiecte

1. Inspectoratul Școlar Județean Timiș;
2. Școli, colegii, instituții culturale, societăți culturale
3. Filarmonica Banatul Timișoara
4. Opera Națională Română Timișoara

2. Participare în calitate de partener (coorganizator, coinițiator, invitat, participant etc.) la programe/proiecte europene/internaționale:

- Cartarea movilelor de pământ din județul Timiș și sud-vestul Transilvaniei. Proiect demarat în 2017, pe baza planului de activitate din 2016. Continuat și în 2024. În colaborare cu Direcția Județeană de Cultură Timiș și Muzeul de Arheologie, Istorie și Etnografie Hunedoara – a fost continuată munca de redactare și elaborare a primului volum dedicat movilelor aflate în spațiul situat la N de râul Bega din cadrul județului Timiș. Participanți MNaB: Dragoș Diaconescu;
- Proiectul științific de datare cu 14C *The Late Neolithic tell-like settlement and the Roman ditch from Chișoda-Livezi* a fost inclus în programul PAC pe anul 2023 al IFIN HH. Pe baza acestui proiect a fost aprobat un lot de 32 de probe de os din care au fost obținute 18 date AMS. S-a reușit continuarea acestui proiect și pentru programul PAC pe anul 2025, unde au fost obținută trimiterea a încă 11 probe de os. Participanți MNaB: Dragoș Diaconescu;
- Proiect *Tărtăria tablets. A never ending story*. Colaborator în proiectul inițiat de dr. Urak Malvinka – Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca. Participant MNaB: Dragoș Diaconescu;
- Realizarea investigațiilor geofizice în Peștera Scărișoara, Munții Apuseni, în vederea evaluării grosimii și volumului de gheață înmagazinat în cadrul ghețarului de la Scărișoara. Participanți MNaB: Adrian C. Ardelean;
- Participarea la aplicația de teren desfășurată în Munții Cernei, zona Herculane – Crucea Albă, în vederea prelevării probelor dendrocronologice din arborii afectați de incendii. Participanți MNaB: Adrian C. Ardelean, Adriana Sărășan;
- Proiect internațional de prospectări arheologice cu tehnologii neinvazive implementat împreună cu Deutsche Archäologische Institut al Romisch-Germanisch Komision de la Frankfurt și Universitatea Tübingen. Lucrările în teren la Dudeștii Vechi au avut loc în perioada 01-15 septembrie 2024, iar dezbaterile rezultatelor în perioada 16-20 noiembrie la Frankfurt. Participant MNaB: Dan L. Ciobotaru;
- *The Response of climate-sensitive environments to global warming, sea-level rise and increasing extremes: the Carpathians and Danube Delta” (ClimaLAND)*, poziție cercetător postdoctoral, proiect de cercetare internațională finanțat din fonduri EEA & Norway Grants, programul Proiecte Colaborative de Cercetare, în colaborare cu Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea București, Institutul Național de

Cercetare – Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară “Horia Holubei” - " - IFIN – HH, University of OSLO. (Adrian C. Ardelean, Adriana Sărășan);

- *Climate- and tectonics-related surface processes in the Southern Carpathians and Northern Balkan Mountains. A geochronological approach at different timescales (ChronoCaRP)*” Realizarea de măsurători topografice în zona masivelor Pirin și Rila (Bulgaria), activitate desfășurată sub îndrumarea conf. dr. Alexandru Onaca (UVT) (Adrian C. Ardelean, Adriana Sărășan);
- *Before the mega sites, Middle Bronze Age Fortified Settlements and Places of Worship, 2020 – 2026* (pentru cercetarea așezărilor fortificație și locurilor de cult aparținând bronzului mijlociu în Banat, Cornești – Cornet), în colaborare cu Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău și Museum für Vor- und Frühgeschichte der Staatlichen Museen (Berlin). (Andrei Bălărie, Adrian C. Ardelean, Adriana Sărășan);
- Colaborare în proiectul de realizare a Punctului Muzeal de la Parța, „Valorificarea potențialului siturilor arheologice „Parța și Majdan pentru stimularea turismului în zona transfrontalieră Banat”, e-MS RORS-463;
- *Biserici înlemnite* – Inventarierea bisericilor istorice de lemn din România, (Adriana Sărășan, Adrian C. Ardelean);
- Proiectul de cercetare interdisciplinară de la Românești – *Peștera cu apă*, realizat în colaborare cu Museum für Vor- und Frühgeschichte Berlin și Eberhard Karls Universität Tübingen (Andrei Bălărie, Bogdan Craiovan, Adrian C. Ardelean, Adriana Sărășan);
- Proiectul de cercetare arheologică de la Igrăș - *Mănăstirea Egres*, realizat în colaborare cu Pázmány Péter Katolikus Egyetem din Budapesta (Daniela Tănase, Zsuzsanna Kopeczny, Ștefan Popa);
- Proiectul de cercetare arheologică de la Dudeștii Vechi – *Bucova Pusta IV*, realizat în colaborare cu Eberhard Karls Universität Tübingen (Dan L. Ciobotaru, Sofia Berteau);
- Parteneri în cadrul mai multor expoziții internaționale organizate de instituții din țară, respectiv *Dacia. Regatul aurului și argintului, First Royals of Europe, Mother Earth*.

3. Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

Activitatea Compartimentului Relații cu Publicul s-a desfășurat potrivit Regulamentului de Organizare și Funcționare a Muzeului Național al Banatului și în baza prevederilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Pe parcursul anului 2024, activitatea derulată de Biroul de Relații cu Publicul și Organizare Expoziții a constat cu prioritate în dezvoltarea și menținerea imaginii publice a Muzeului Național al Banatului, care a înregistrat o creștere în raport cu anii precedenți.

O atenție deosebită a fost acordată dezvoltării și menținerii unei relații profesionale cu mass media locală (scrise, on-line și audio-video) în vederea mediatizării activității de organizare de expoziții și evenimente în cadrul Muzeului Național al Banatului.

Mass-media a reprezentat un partener important și în anul 2024, pentru informarea corectă a opiniei publice cu privire la inițiativele și acțiunile întreprinse de Muzeul Național al Banatului, precum și îmbunătățirea imaginii instituției la nivel local, teritorial și central.

Activitatea de comunicare desfășurată prin intermediul Compartimentului Relații cu Publicul s-a bazat pe oferirea de informații prompte, asigurarea transparenței instituționale, precum și o colaborare bună cu redacțiile publicațiilor, posturilor de radio și televiziune locale, reprezentate la nivelul județului Timiș. Între acestea menționăm: cotidiene locale (Ziarul Timișoara, Ofensiva Culturală, Zile și Noapți), publicații on-line („Tion”, „DeBanat”, „Pressalert”, „Opinia Timișoarei”, „Evenimentul Zilei”, „Sursa de Vest”, „Banatul Meu”, „Știripentrucopii”, „Observator de Timiș”, „Gazeta din Vest”), posturi de televiziune („Tele Europa Nova” și „TVR Timișoara”) și posturi de radio („Radio Timișoara”, „Radio România Actualități).

Relația cu reprezentanții mass-media locale a fost orientată spre promovarea unei imagini pozitive a instituției în rândul publicului larg și spre dezvoltarea unei relații de colaborare între instituția noastră și presă. S-a dat dovadă de sollicitudine, înlesnind jurnaliștilor accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public. Comunicarea cu mass-media s-a realizat prin transmiterea comunicatelor și informațiilor de presă sau la solicitarea jurnaliștilor. În cursul anului 2024, Compartimentul Relații cu Publicul a redactat și transmis către mass-media locale comunicate și informații de presă, astfel:

- Comunicat de presă deschiderea Punctului Muzeal Parța
- Comunicat de presă expoziția „Gărăna 2023 – Simpozion de Artă Contemporană”
- Comunicat de presă privind greva japoneză inițiată de Federația Sindicală CULTURMEDIA
- Comunicat de presă „Noaptea Muzeelor”
- Comunicat de presă „Festival PreHistoria”
- Comunicat de presă expoziție „Patrimonium 2022 – 2023”
- Comunicat de presă privind „Luna Constructim la MNaB”
- Comunicat de presă „Turneu de Șah”

- Comunicat de presă „Zilele Europene ale Arheologiei la MNaB – Peștera Românești”
- Comunicat de presă „Ziua Județului Timiș”
- Comunicat de presă „Festivalul Medieval al Castelului Huniade”
- Comunicat de presă „Noaptea Muzeelor la Sate”
- Comunicat de presă expoziție „Gârâna – Atelier de creație”
- Comunicat de presă expoziție „Vatra”
- Comunicat de presă expoziție „Femeia Belle Epoque: Frumusețe și Eleganță”
- Comunicat de presă expoziție „Între memorie și uitare. Familii nobile din Banat în perioada modernă”
- Comunicat de presă expoziție „Salonul Anual al Artelor Vizuale Timișoara”

Principalele subiecte ce au fost mediatizate în cursul anului, au fost reprezentate de evenimentele culturale organizate fie de Muzeul Național al Banatului, fie organizate în parteneriat cu alte instituții sau găzduite de către instituția noastră:

EXPONATUL LUNII

Ianuarie: *Joc cu zaruri (sec. XVI – XVII)*

Februarie: *Orfelinatul Gisella din Timișoara*

Martie: *Concionum de tempore (prelegeri despre timp) – sec XVI*

Aprilie: *O pafta descoperită în situl Crivina - Leopoldsberg*

Mai: *Pistol balcanic cu cremene de tipul Zlatka (încep. sec. XIX)*

Iunie: *Rochie de mătase anii 80*

Iulie: *Vas sferic restaurat*

August: *Legendă din Caransebeș – artist neidentificat*

Septembrie: *Amuletă egipteană din jasp roșu descoperită la Dierna (Orșova)*

Octombrie: *Sticlă de parfum în stil eclectic*

Noiembrie: *Cercel de argint cu sticlă bicoloră*

Decembrie: *Portretul lui Gyorgy Milankovits, databil aprox. 1780*

EXPOZIȚII

- Spațiile Oravitzan
- Timișoara în Gravura Europeană sec. XVI – XVIII
- Obiecte. Istorie. Muzee. Arme albe

- Arme care au făurit România
- Istoria Militară a Banatului
- Muzeul Popas
- Gărâna 2023 – Atelier de creație
- CyberMoon: Exploring Art in the Age of Robotics
- Patrimonium 2022 – 2023
- Gărâna 2024 – Atelier de creație
- Vatra
- Femeia Belle Epoque: Frumusețe și Eleganță
- Gărâna 2024 – atelier de creație
- Între memorie și uitare. Familii nobile din Banat în perioada modernă
- 170 de ani de la înființarea Episcopiei Greco – Catolice de Lugoj
- Salonul Anual al Artelor Vizuale Timișoara
- Istoria Militară a Banatului
- Sanctuarul de la Parța (în localitatea Parța)
- Punctul Muzeal Traian Vuia

EVENIMENTE

- Tururi ghidate gratuite în cadrul expozițiilor muzeului
- Lansare de carte „Local Traditions, Culture Contact or Migration? The pottery of Cruceni – Belegis – Gava type as a chronological and cultural marker in Southeast Europe during the Late Bronze Age
- Lansare de carte în cadrul Bookfest: „Castelul Huniade, de la reședință regală la sediu de muzeu” – Zsuzsanna Kopeczny, „Mănăstirea cisterciană de la Igrăș din perspectiva cercetătorilor arheologice” – Daniela Tănase
- Lansare de carte „Analele Banatului, Serie Nouă, Arheologie – Istorie, nr. XXXI/2023”
- Ateliere educative pentru copii, atât în cadrul expozițiilor cât și a altor evenimente organizate de către instituțiile partenere
- Concert „Ansamblul de alămuri Academica Brass” în cadrul Festivalului Muzicii de Cameră, ediția a XIX-a
- Lansare de carte „Clepsidre și Praguri” – Constantin Novăcescu
- Turneu de șah la MNaB
- Luna Constructim la MNaB
- Lansare de carte „Istoria limbii române” – Dan Ungureanu

- Zilele Europene ale Arheologiei la MNaB
- JazzX
- Festivalul PreHistoria, ediția I
- Festivalul Medieval al Castelului Huniade, ediția a VI-a
- Ziua Județului Timiș
- Zilele Culturii Bihorene în Banat
- Concert „Un elefant în pod”
- Conferința „În căutarea libertății: alegeri și identități”
- Concert de iarnă – jazz

EXPOZIȚII ORGANIZATE ÎN COLABORARE LA ALTE INSTITUȚII

- Răsucirea. Triumful provinciei, amurgul imperiilor
- Dacia. Regatul aurului și argintului
- First Royals of Europe
- Mother Earth
- Războinici uitați și podoabe eterne. Barbari migratori în timpul crizei Imperiului roman (sec. V p. Chr)

4. Analiza SWOT

<u>Puncte tari</u>	<u>Puncte slabe</u>
<ul style="list-style-type: none"> - muzeu de importanță națională, cu oportuniți și posibilități de lărgire a orizontului în plan internațional; - patrimoniu variat de importanță națională și internațională, specific regiunii; - obiectiv turistic de importanță națională și internațională; - imagine consolidată care a generat un grad ridicat de încredere din partea publicului; - interesul în creștere al publicului; - organizarea de acțiuni care pot satisface orice categorie de public, în funcție de vârstă sau pregătire profesională; - crearea unor parteneriate cu instituții 	<ul style="list-style-type: none"> - amânarea finalizării lucrărilor de restaurare a castelului Huniade, ca sediu central; - infrastructură insuficientă pentru realizarea unor expoziții; - reticența unor angajați în rezolvarea sarcinilor profesionale, mai exact fuga de responsabilitate; - deficiențe semnalate la unii angajați în ceea ce privește deontologia profesională, completată de indolență și ignorarea prevederilor legale care guvernează activitatea lor profesională; - dificultățile legate de scoaterea la concurs a posturilor vacante, apărute în 2024.

<p>naționale și internaționale de prestigiu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - crearea unor parteneriate cu alte instituții muzeale sau și/universități din țară și străinătate; - crearea unor parteneriate cu reprezentanți ai societății civile; - participarea la proiecte multi-instituționale și interdisciplinare; - parteneri din medii omoloage din state puternic dezvoltate; - medii propice pentru dezvoltarea patrimoniului (șantiere arheologice, floră, faună); - specialiști și experți acreditați pe fiecare domeniu; - publicarea unei reviste științifice proprii, “Analele Banatului”; - studii și articole științifice publicate și în alte reviste de specialitate (naționale și internaționale); - cercetări arheologice remarcabile în cadrul Planului anual de cercetări arheologice sistematice, aprobat de Ministerul Culturii și Identității Naționale; - capacitatea de reorientare a activității muzeului către public prin expoziții și evenimente de actualitate. 	
<p><u>Oportunități</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - amplasare geografică favorabilă; - creșterea interesului turistic pentru Timișoara și datorită Capitalei Europene a Culturii; - parteneriate și raporturi de colaborare consolidate cu instituții din Timișoara și din plan internațional; 	<p><u>Riscuri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - continuarea ori creșterea gradului de autosuficiență a unor angajați; - implicarea insuficientă a personalului de decizie în sprijinirea, verificarea și controlul rezolvării sarcinilor profesionale a subordonaților; - dinamismul unor activități specifice determină o acumulare inegală de experiență

<ul style="list-style-type: none"> - posibilitatea accesării unei infrastructuri partenerie pentru organizarea de expoziții și evenimente; - organizarea unor expoziții proprii ori în parteneriat cu impact ridicat în rândul publicului; - posibilitatea de implementare a unor noi colaborări interdisciplinare cu alte muzee, cu mediul academic, societatea civilă și mass media; - posibilitatea accesării de fonduri pentru proiecte și colaborări culturale; - posibilitatea participării specialiștilor muzeului la programe de pregătire profesionale, aprofundarea limbilor străine, etc. 	<p>profesională, în special în domeniul redactării actelor oficiale. În aceste condiții unii șefi de secție preiau sarcinile birocratice atribuite altor angajați;</p> <ul style="list-style-type: none"> - insuficiența programelor de formare și specializare a resurselor umane.
---	--

5. Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

În anul 2024, Muzeul Național al Banatului a înregistrat un total de 20358 vizitatori, realizat atât la sediul actual din Timișoara (Bastionul Maria Theresia), la Punctul Muzeal Traian Vuia, la Punctul Muzeal Parța (Sanctuarul Neolitic) sau la Castelul Huniade.

1. Vizite realizate cu plată: 5874 vizitatori
2. Vizite gratuite: 14484 vizitatori

Compartimentul Relații cu Publicul s-a implicat activ și în colaborarea cu celelalte secții/departamente concretizată prin realizarea de materiale cultural – informative (pliante):

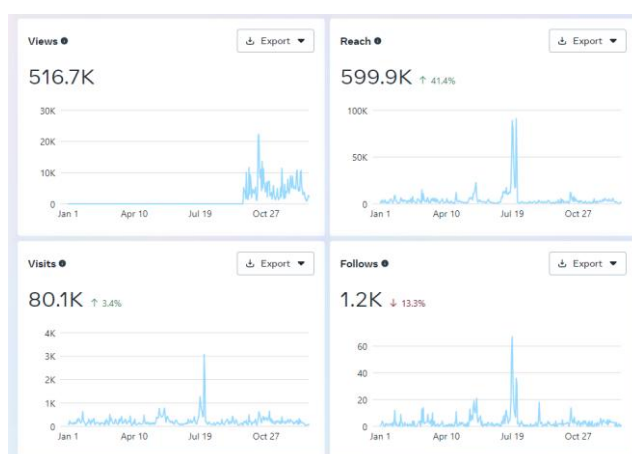
- editarea unor pliante de promovare a activităților desfășurate de Muzeul Național al Banatului
- editarea de flyere ale expozițiilor Muzeului Național al Banatului
- editarea de postere și afișe ale expozițiilor și evenimentelor Muzeului Național al Banatului
- realizarea de videoclipuri documentare privind descoperirile realizate de personalul de specialitate al instituției.

Pentru creșterea vizibilității activității instituției, demersurile realizate de Compartimentul Relații cu Publicul au constat din promovarea constantă a istoriei Timișoarei și a Banatului pe paginile de Facebook și Instagram prin crearea unor categorii de subiecte abordate. Printre acestea enumerăm: Legendele Banatului, Zile internaționale, Personalități bănățene, Patrimoniul, Cartiere din Timișoara, Suvenir Istoric, Clădiri din Timișoara, Timișoara Otomană, Monumente, dar și teme privind activitatea secțiilor din cadrul muzeului, respectiv Arheologie, Științele Naturii, Arte Vizuale, Istorie, Laboratorul Zonal de Restaurare.

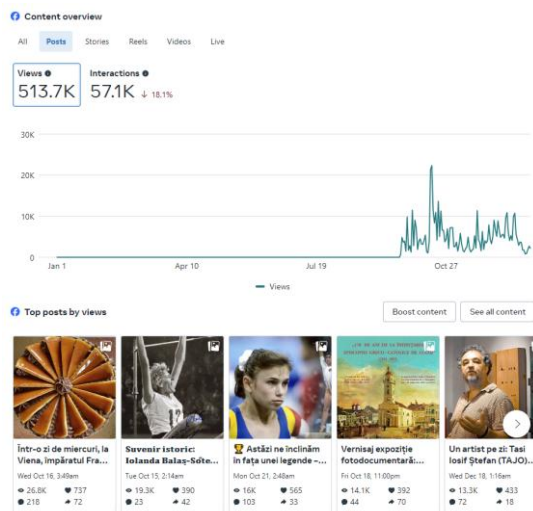
De asemenea au fost aduse în atenția publicului evenimentele desfășurate la Punctul Muzeal Traian Vuia, în cadrul Muzeului Popas sau Punctul Muzeal Parța și expozițiile temporare, exponatul lunii și conferințele organizate la Bastionul Maria Theresia.

În cadrul expozițiilor, dar și a evenimentelor conexe au fost organizate pe parcursul anului ateliere dedicate copiilor pe subiecte diverse.

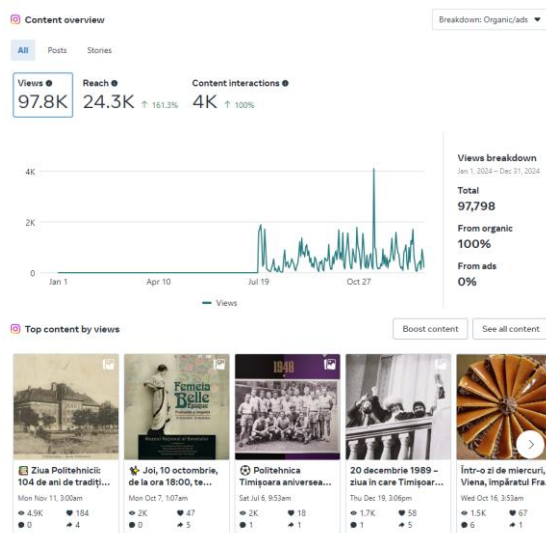
În ianuarie 2025, pagina de facebook a Muzeului Național al Banatului însuma peste 15000 aprecieri de tipul like și peste 17000 urmăritori, cu un reach în cadrul evenimentelor organizate și a postărilor realizate pe parcursul anului de peste 520 mii oameni, iar pagina de Instagram însuma peste 3600 urmăritori cu un reach al postărilor realizate pe această platformă de peste 24 mii oameni. Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut numărul aprecierilor și al urmăritorilor pe pagina de Facebook a MNaB a crescut cu peste 1000 de persoane, fiind vorba de o creștere a paginii în procente de peste 6%. În ceea ce privește departajarea urmăritorilor pe sexe sau categorii de vârstă, respectiv locația acestora s-au observat următoarele: 60,7% dintre urmăritori sunt femei, predominând față de 39,3% bărbați. Categoriile de vârstă preponderente atât pentru urmăritorii de sex feminin, cât și pentru cei de sex masculin sunt 35 – 44 ani, urmate îndeaproape de 25 – 34 ani.

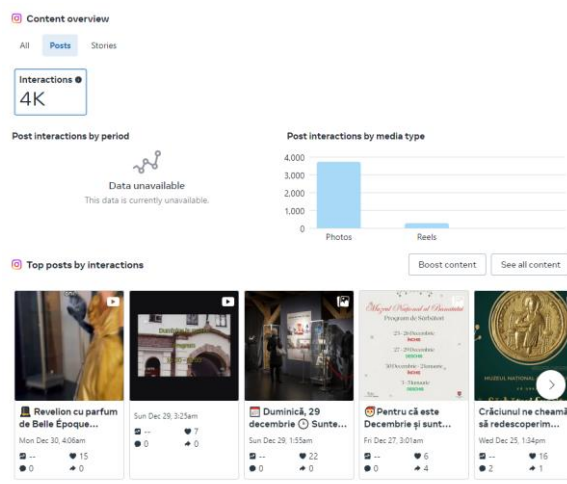
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

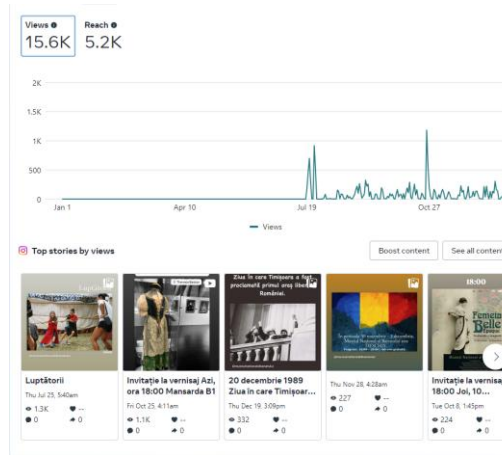
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

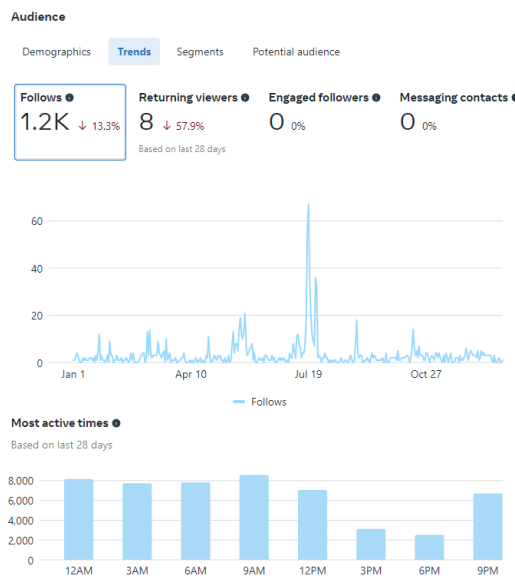
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

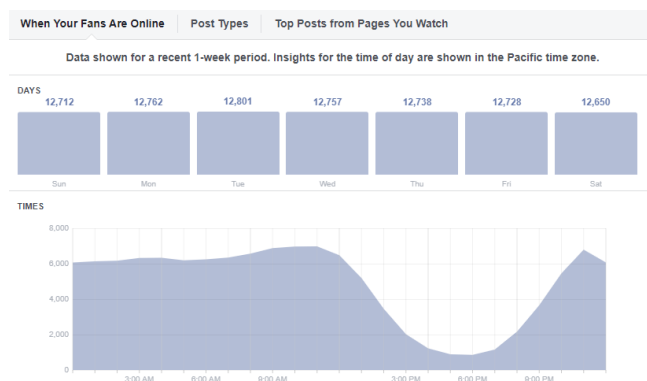

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

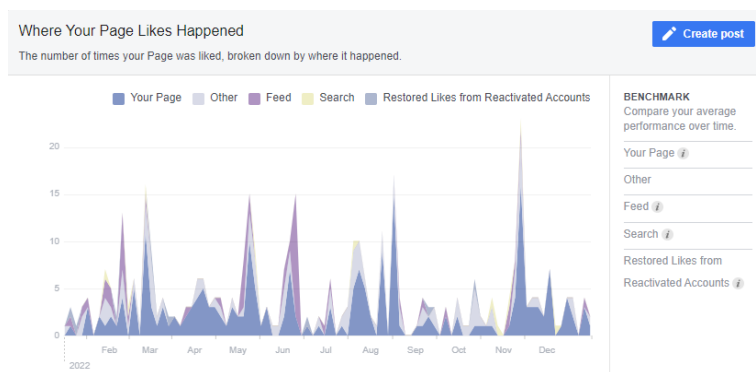
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Pe parcursul anului s-a observat o creștere constantă a aprecierilor paginii de Facebook a muzeului, în special către finalul anului. Intervalul orar în care următorii paginii sunt cei mai activi este cuprins între 6 –13 și după ora 21. În intervalul orar 13 - 20 postările publicate nu s-au bucurat de același succes. În ceea ce privește zilele săptămânii, fluxul următorilor este constant, observându-se totuși o mică creștere în zilele cuprinse între marți și vineri.

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Conform graficului anexat mai jos majoritatea like-urilor provin din intrări directe pe pagina muzeului, fiind urmate strâns de postările apărute în noutățile utilizatorilor și distribuiri în diferite grupuri/alte pagini care valorifică postările promovate.

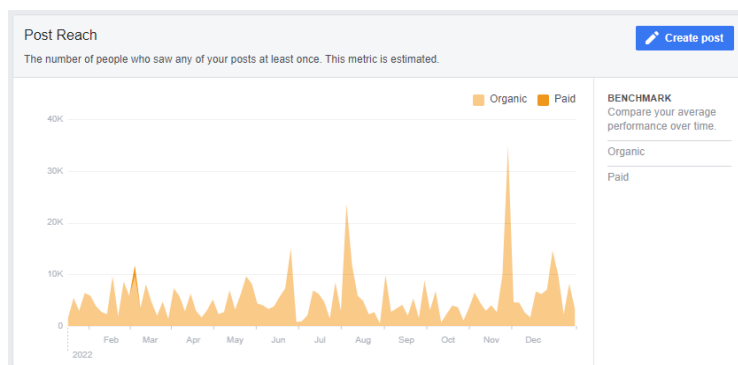
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Pagina de facebook a instituției este descoperită de către următorii în cea mai mare parte căutând direct denumirea muzeului pe facebook, dar și de pe google, site-ul mnab.ro sau debanat.ro.

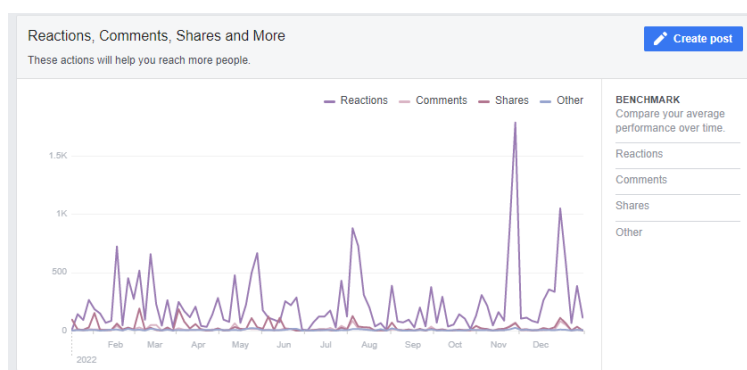
Vizualizările realizate pe pagină provin predominant de pe pagina principală, dar și din cadrul evenimentelor, secțiunii de informații sau pozele distribuite în cadrul postărilor.

De asemenea și în cadrul reach-ului postărilor publicate pe pagina de Facebook a MNAB se observă o creștere a acestuia, având câteva vârfuri de-a lungul anului anului,

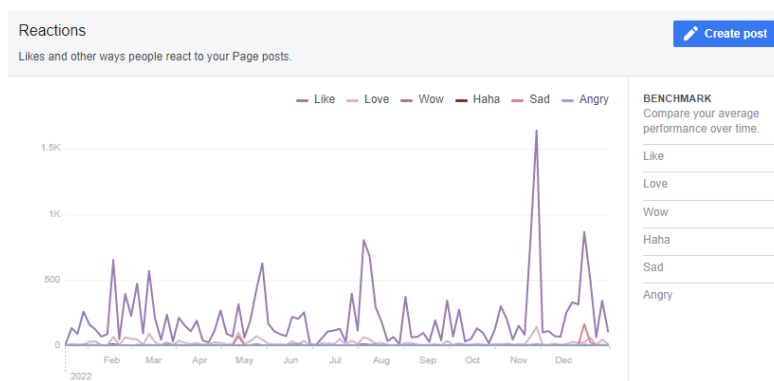
aproximativ în fiecare lună. Aceeași creștere este vizibilă și în cadrul reacțiilor, comentariilor și distribuțiilor de pe pagină.

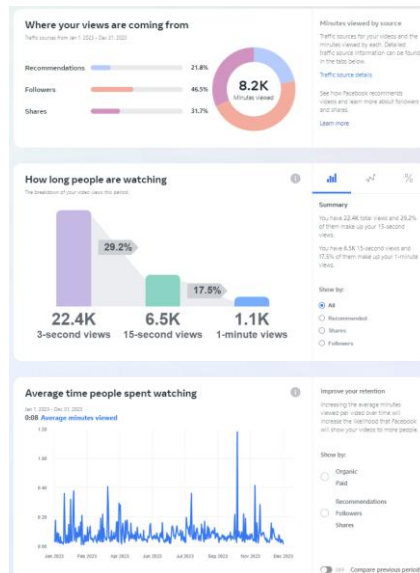
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

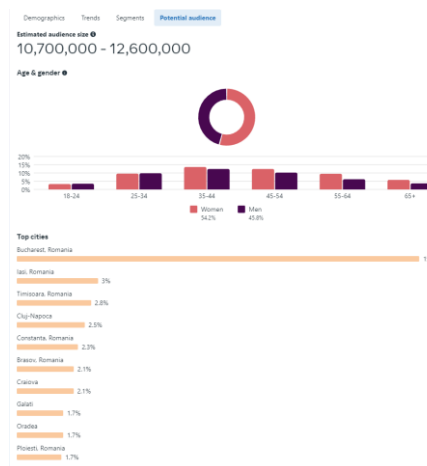
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

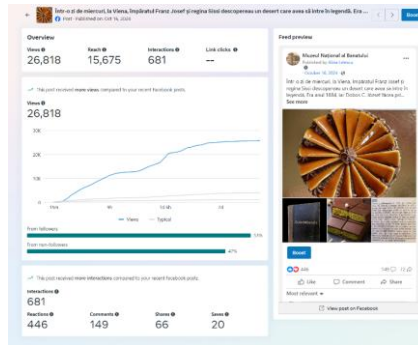
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

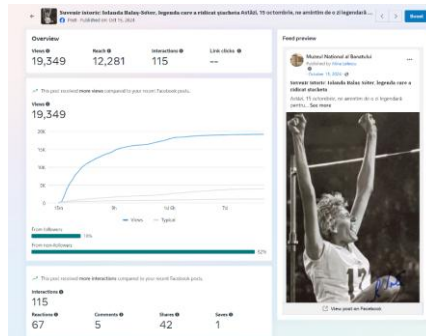
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Cea mai apreciată postare realizată în anul 2024 este cea din data de 16 octombrie despre Tortul Doboș un reach de peste 26 mii persoane și însumând în total 446 reacții (de tipul like, comentariu, distribuie). De asemenea postarea despre sportiva Ioalnda Balaș - Soter a însumat un reach de peste 19 mii persoane și a însumat în total 67 reacții (de tipul like, comentariu, distribuie). Următoarea postare ca și număr de aprecieri este cea despre Lavinia Miloșovici cu un reach de peste 16 mii persoane și însumând 154 reacții (de tipul like, comentariu, distribuie). În top se mai află și o postare din 18 decembrie 2024 despre artistul Iasi Iosif Ștefan (TAJO) a avut un reach de peste 13000 persoane și a însumat 75 reacții (de tipul like, comentariu, distribuie). Ultima postare din acest top 5 este cea din 6 decembrie 2024 privind deschiderea expoziției „Salonul Anual al Artelor Vizuale 2024”, având un reach de peste 1200 de persoane și un total de 169 reacții (de tipul comentariu, like, share). Menționăm că toate postările din acest top au avut un reach organic.

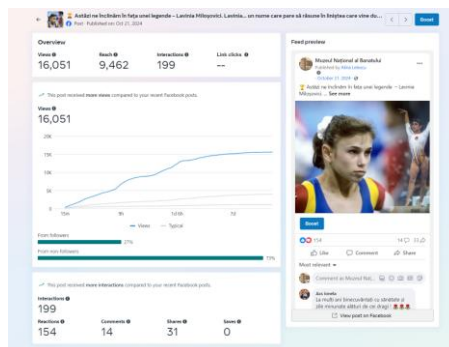
Postările cele mai distribuite și apreciate din anul 2024 sunt următoarele:

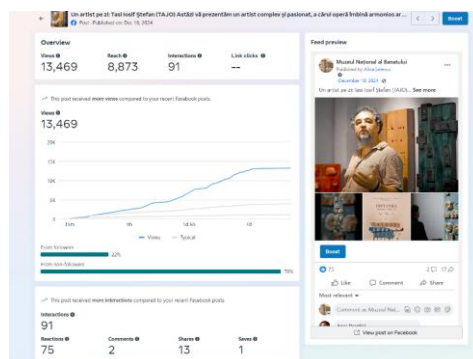
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

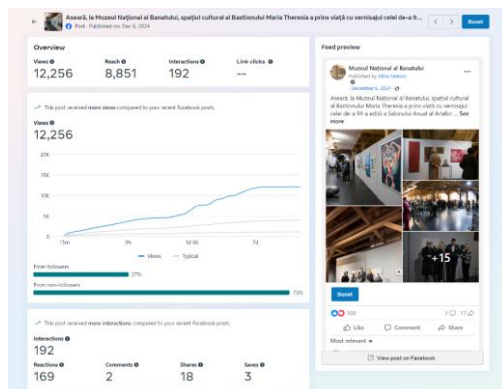
Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

Imagine captată de pe pagina Facebook a Muzeului Național al Banatului

6. Acțiuni de publicitare a proiectelor proprii ale instituției

Colaborări pentru promovarea a proiectelor instituției cu mai multe cotidiane locale și naționale (Ziarul Timișoara, Ofensiva Culturală, Zile și Nopti, Adevărul), publicații on-line („Tion”, „DeBanat”, „Pressalert”, „Opinia Timișoarei”, „Evenimentul Zilei”, „Sursa de Vest”, „Ziua de Vest”, „Banatul Azi”, „Adevărul”), posturi de televiziune („Tele Europa Nova”, „Digi 24” și „TVR Timișoara”) și posturi de radio („Radio Timișoara” și Kiss Fm). Promovarea evenimentelor și expozițiilor în Aeroportul Internațional „Traian Vuia” Timișoara, Iulius Mall Timișoara și în spațiile de afișaj stradal ale S.C. Drumuri Municipale Timișoara S.A.

Tipărituri:

- tipărire de afișe;
- tipărire de programe;
- tipărire de invitații;
- tipărire de diplome onorifice pentru participanții la acțiunile culturale, pentru spectatori;
- tipărire pliante;
- pliante și bannere de promovare a Muzeului Național al Banatului
- editarea de flyere ale expozițiilor Muzeului Național al Banatului
- tipărire de calendare și agende personalizate.
- Tipărire cd-uri.

7. Grupurile-țintă ale activităților instituției

Evidențele fiecărei expoziții, respectiv evenimente, în ceea ce privește numărul, dar și tipul de public, au indicat faptul că în manifestările dedicate cu precădere specialiștilor în domeniu, ca de exemplu expozițiile de specialitate, numărul de vizitatori a fost mai mic decât

la evenimentul destinat unui public mult mai larg, cum ar fi „Festivalul Medieval al Castelului Huniade” sau „Noaptea Muzeelor”. Chiar dacă în anul 2023 numărul de vizitatori a fost cu mult crescut față de ultimii ani datorită faptului că Timișoara a fost Capitală Europeană a Culturii, în anul 2024, an în care Timișoara nu a mai fost pe lista de vizitare a tuturor, numărul de vizitatori a fost unul foarte ridicat. Prezența a foarte mulți turiști în cadrul orașului pe tot parcursul anului a facilitat și creșterea numărului de vizitatori, aceștia fiind interesați de subiectele prezentate în cadrul expozițiilor desfășurate în Bastionul Maria Theresia, Punctul Muzeal Traian Vuia sau Punctul Muzeal Parța.

Evenimentele desfășurate în curtea interioară a Bastionului sau în curtea Castelului Huniade atrag un public numeros din diferite categorii de vârstă, majoritatea fiind interesați de acțiunile de reconstituire a istoriei. De asemenea publicul a fost foarte interesat și a răspuns pozitiv la invitația noastră de a participa la tururile ghidate în cadrul expozițiilor, sau a atelierelor creative susținute pentru copii, indiferent de tematica acestora.

Având în vedere folosirea în ultimii ani a mixului dintre evenimentele susținute la sediu / aer liber și a celor susținute în mediul online și o creștere a numărului de postări și a subiectelor abordate pe paginile de socializare a muzeului și a site-ului s-a putut vedea mai clar interesul tuturor categoriilor de vârstă asupra activității instituției. În ceea ce privește departajarea urmărilor pe sexe sau categorii de vârstă, respectiv locația acestora s-au observat următoarele: 60,7% dintre urmăriți sunt femei, predominând față de 39,3% bărbați. Categoriile de vârstă preponderente atât pentru urmăriții de sex feminin, cât și pentru cei de sex masculin sunt 35 – 44 ani, urmate îndeaproape de 25 – 34 ani.

De asemenea încercăm să centrăm activitatea noastră prin expozițiile și evenimentele pe care le organizăm către un public cât mai larg, accesibile atât familiilor cu copii, elevilor și studenților, turiștilor locali și internaționali, pasionaților de artă, cultură și istorie, locuitorilor din comunitatea locală, seniorilor și pensionarilor, iar uneori companiilor și organizațiilor și influencerilor și creatorilor de conținut.

În concluzie, expozițiile și evenimentele dedicate unui public țintă cât mai larg, desfășurate într-o anumită perioadă a anului și cu o tematică mai inedită sau în premieră, atrag un număr mult mai mare de vizitatori.

8. Măsuri pe 2025

Organizarea unor expoziții importante cu un impact mare, pentru a păstra nivelul ridicat din 2023 când Timișoara a fost Capitală Europeană a Culturii, iar Muzeul Național al Banatului a avut expoziții în premieră națională și europeană. De asemenea reconstituiri istorice de mare anvergură și evenimente specifice organizate în spațiul muzeului, pentru a continua tradiția

evenimentelor foarte apreciate de cei care vizitează Timișoara și județul Timiș, dar și de cei care iubesc istoria.

Continuarea promovării a paginilor de Facebook, Instagram și a modernizarea website-ului muzeului, prin menținerea rubricilor de subiecte abordate și în 2024, dar mai ales prin adăugarea unora noi și cu un impact mai mare. Promovarea generală în online, un segment considerabil de public se documentează, referitor la muzeu, în mediul online, prin realizarea de tururi virtuale ale expozițiilor permanente, dar și a celor temporare.

O accentuare a promovării la nivel județean/regional și național și mai ales internațional pentru a continua ceea ce am realizat în 2023 și mai ales pentru a atrage cât mai mulți vizitatori în spațiile expoziționale ale muzeului și la punctele muzeale.

Creșterea nivelului expozițiilor, al manifestărilor culturale, a calității acestora (lansări de carte, simpozioane, cercuri de discuții, etc.) și introducerea unor facilități de acces cum este biletul pentru familii, biletul anual, o reducere mai mare pentru studenți, gratuitate pentru pensionari precum și realizarea unor evenimente specifice pentru online și paginile de socializare ale instituției.

Continuarea prezentării unor evenimente cultural educative de anvergură destinate nu doar publicului interesat de istorie, arheologie și științele naturii, necesitate rezultată din succesele înregistrate la „**Festivalul Medieval al Castelului Huniade**” și „**Noaptea Muzeelor**”, precum și la expozițiile precum „**Între memorie și uitare. Familii nobile din Banat în perioada modernă**” sau „**Obiecte. Istorie. Muze. Arme albe**”, precum și continuarea organizării **Festival neolitic** la noul Punct Muzeal de la Parța.

Includerea Muzeului Național al Banatului, și în acest an, printre locațiile ofertei turiștilor străini de către agențiile de turism locale.

B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia

1. Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității

- a. Derularea permanentă a activității de înregistrare a fișelor de obiect în programul DOCpat 2000;
- b. Continuarea procesului de clasare a patrimoniului muzeal;
- c. Inventarierea anuală a pieselor de patrimoniu ce fac obiectul colecțiilor și custodiilor muzeului. Programe anuale de cercetare ce au permis încheierea unui colectiv de specialiști ai muzeului;
- d. Protejarea patrimoniului arheologic național în cadrul unor cercetări arheologice specifice (cercetări arheologice preventive, evaluări teoretice și evaluări de teren, supravegheri arheologice);
- e. Cercetări arheologice sistematice în cadrul unor proiecte de cercetare internaționale, în care sunt atrase fonduri externe;
- f. Conservarea preventivă și restaurarea bunurilor culturale din colecțiile muzeului precum și cele provenite din diverse săpături arheologice. Restaurarea /conservarea bunurilor culturale au o contribuție majoră pentru cercetarea arheologică și istorică precum și la expozițiile organizate în instituție și în afara acesteia;
- g. Promovarea patrimoniului din colecțiile muzeului, atât prin expoziții, cât și prin prezentări în online.
- h. Participarea la Strategia Culturală a Județului Timiș.

2. Orientarea activității profesionale către beneficiari

EXPONATUL LUNII

Ianuarie: *Joc cu zaruri (sec. XVI – XVII)*

Februarie: *Orfelinatul Gisella din Timișoara*

Martie: *Concionum de tempore (prelegeri despre timp) – sec XVI*

Aprilie: *O pafta descoperită în situl Crivina - Leopoldsberg*

Mai: *Pistol balcanic cu cremene de tipul Zlatka (încep. sec. XIX)*

Iunie: *Rochie de mătase anii 80*

Iulie: *Vas sferic restaurat*

August: *Legendă din Caransebeș – artist neidentificat*

Septembrie: *Amuletă egipteană din jasp roșu descoperită la Dierna (Orșova)*

Octombrie: *Sticluță de parfum în stil eclectic*

Noiembrie: *Cercel de argint cu sticlă bicoloură*

Decembrie: *Portretul lui Gyorgy Milankovits, databil aprox. 1780*

EXPOZIȚII

- Spațiile Oravitza
- Timișoara în Gravura Europeană sec. XVI – XVIII
- Obiecte. Istorie. Muzeu. Arme albe
- Arme care au făurit România
- Istoria Militară a Banatului
- Muzeul Popas
- Gărâna 2023 – Atelier de creație
- CyberMoon: Exploring Art in the Age of Robotics
- Patrimonium 2022 – 2023
- Gărâna 2024 – Atelier de creație
- Vatra
- Femeia Belle Epoque: Frumusețe și Eleganță
- Gărâna 2024 – atelier de creație
- Între memorie și uitare. Familii nobile din Banat în perioada modernă
- 170 de ani de la înființarea Episcopiei Greco – Catolice de Lugoj
- Salonul Anual al Artelor Vizuale Timișoara
- Istoria Militară a Banatului
- Sanctuarul de la Parța (în localitatea Parța)
- Punctul Muzeal Traian Vuia

EVENIMENTE

- Tururi ghidate gratuite în cadrul expozițiilor muzeului
- Lansare de carte „Local Traditions, Culture Contact or Migration? The pottery of Cruceni

– Belegis – Gava type as a chronological and cultural marker in Southeast Europe during the Late Bronze Age

- Lansare de carte în cadrul Bookfest: „Castelul Huniade, de la reședință regală la sediu de muzeu” – Zsuzsanna Kopeczny, „Mănăstirea cisterciană de la Igrăș din perspectiva cercetărilor arheologice” – Daniela Tănase
- Lansare de carte „Analele Banatului, Serie Nouă, Arheologie – Istorie, nr. XXXI/2023”
- Ateliere educative pentru copii, atât în cadrul expozițiilor cât și a altor evenimente organizate de către instituțiile partenere
- Concert „Ansamblul de alămuri Academica Brass” în cadrul Festivalului Muzicii de Cameră, ediția a XIX-a
- Lansare de carte „Clepsidre și Praguri” – Constantin Novăcescu
- Turneu de șah la MNaB
- Luna Constructim la MNaB
- Lansare de carte „Istoria limbii române” – Dan Ungureanu
- Zilele Europene ale Arheologiei la MNaB
- JazzX
- Festivalul PreHistoria, ediția I
- Festivalul Medieval al Castelului Huniade, ediția a VI-a
- Ziua Județului Timiș
- Zilele Culturii Bihorene în Banat
- Concert „Un elefant în pod”
- Conferința „În căutarea libertății: alegeri și identități”
- Concert de iarnă – jazz

EXPOZIȚII ORGANIZATE ÎN COLABORARE LA ALTE INSTITUȚII

- Răsucirea. Triumful provinciei, amurgul imperiilor
- Dacia. Regatul aurului și argintului
- First Royals of Europe
- Mother Earth
- Războinici uitați și podoabe eterne. Barbari migratori în timpul crizei Imperiului roman (sec. V p. Chr)

Lucrări contractuale

Lucrările contractuale efectuate de către specialiștii MNaB în cursul anului 2024 se împart în 4 categorii: evaluări teoretice, evaluări arheologice intruzive, supravegheri arheologice, evaluări non-invazive și cercetări arheologice preventive. Cel mai important contract gestionat de către instituția noastră îl reprezintă cel cu firma SC FCC Construcción SRL pentru efectuarea supravegherii arheologice și a săpăturilor preventive premergătoare construirii liniei de cale ferată de mare viteză Timișoara Est-Lugoj. Specialiștii secției au fost angrenați pe tot parcursul anului (ianuarie-decembrie) în cercetări arheologice desfășurate de-a lungul culoarului feroviar. În total au fost finalizate cercetările arheologice preventive pe 7 situri arheologice, un al optulea fiind deschis în luna noiembrie, aflându-se în prezent în derulare.

Pe lângă acestea au mai fost realizate 12 evaluări de teren și o cercetare arheologică preventivă pentru construcția unei case.

În total au fost realizate 13 lucrări contractuale care au generat venituri de aproximativ **290.483** lei, cercetările arheologice prilejuite de proiectele investiționale fiind în continuare, în proporție covârșitoare, principala sursă de venit a instituției noastre. Aceste lucrări au creat un dezechilibru real în ceea ce privește activitatea specialiștilor din cadrul secției. Principala problemă suscitată de astfel de lucrări o reprezintă detașarea personalului de la activitățile obișnuite și blocarea în special a activităților de evidență primară și inventariere a bunurilor de patrimoniu. Totodată, fluxul continuu de solicitări duce la surmenarea fizică și psihică a personalului, o parte dintre aceștia petrecând chiar și peste 50% din timpul de lucru pe șantiere arheologice.

În medie, muzeografiile Secției de arheologie au petrecut în teren 3,3 luni din cele 11 ale anului de lucru (1 lună fiind rezervată concediului de odihnă). Pe lângă problemele legate de activitatea din teren, cercetările arheologice preventive generează o cantitate semnificativă de bunuri de patrimoniu. Pentru curățarea, sortarea, inventarierea primară și ambalarea acestora, specialiștii consumă de cele mai multe ori un timp similar cu cel petrecut în teren. Adăugând și procesele de obținerea a autorizațiilor de cercetare, dar mai ales redactarea rapoartelor de săpătură, ne îndreaptă către concluzia că mai bine de jumătate din timpul de lucru al specialiștilor este acaparat de lucrările contractuale. Acest aspect este în neconcordanță cu funcțiile primare ale unei instituții muzeale.

Evidența și gestiunea bunurilor de patrimoniu

Anul 2024 a fost marcat de procesul de pregătire a bunurilor de patrimoniu în vederea relocării acestora din Castelul Huniade. Ca urmare a adresei nr. 4140/14.02.2024 emisă de către Consiliul Județean Timiș, specialiștii secției au participat la activitățile birocratice de

achiziționarea a noilor spații de depozitare, precum și a materialelor necesare ambalării și transportării bunurilor de patrimoniu.

Patrimoniul Secției de arheologie cuprinde 392.157 de bunuri inventariate și peste 1.000.000 de bunuri neinventariate. Gestiunea arheologie a trecut printr-un amplu proces de verificare a bunurilor, realizat de către Comisia de predare a gestiunii numită prin decizia nr. 158/08.11.2023. Cu acest prilej au fost verificate faptic și scriptic XXXX poziții din gestiune, reprezentând bunurile existente în Castelul Huniade. Pe lângă această operațiune, obiectele au fost documentate fotografic pentru arhiva digitală a muzeului.

Procesul de ambalare al bunurilor neinventariate a fost unul anevoios, fiind îngreunat de durata achiziției cutiilor de plastic, de numărul foarte mare al obiectelor de patrimoniu, dar și de materialele provenite de pe siturile arheologice cercetate de-a lungul anului pe tronsonul căii ferate Timișoara Est- Lugoj. La sfârșitul anului, procesul de ambalare al obiectelor neinventariate a fost finalizat în proporție de aproximativ 40 %.

Figura 1. Materiale arheologice provenite din situl de la Chișoda-Livezi pregătite pentru mutarea din Castelul Huniade

Figura 2. Materiale arheologice provenite din situl de la Remetea Mare-Obiectiv 10 pregătite pentru mutarea din Castelul Huniade

Săpături arheologice sistematice

1. -Susani-Grămurada de la Jupani

Instituții partenere: Muzeul de Istorie, Etnografie și Artă Plastică Lugoj;

Universitatea de Vest din Timișoara, Direcția Județeană pentru Cultură Timiș.

Participanți MNaB: Dragoș Diaconescu, Ionuț Marteniuc, Bogdan Calotă, Sofia Berteau. **(Fig.7)**

Perioada: iulie-august.

Figura 3. Colectivul de cercetare al tumulului de la Susani. Campania 2024.

2. -Românești-Peștera cu apă

Instituții partenere: Museum für Vor- und Frühgeschichte Berlin, Eberhard Karls Universität Tübingen.

Participanți MNaB: Andrei Bălărie, Bogdan Craiovan, Adrian C. Ardelean, Adriana Sărășan

Perioada: iunie- ∞

3. -Igrış-Mănăstirea Egres

Instituții partenere: Pázmány Péter Katolikus Egyetem din Budapesta

Participanți MNaB: Daniela Tănase, Zsuzsanna Kopeczny, Ștefan Popa

Perioada: iulie

4. -Dudeștii Vechi-Bucova Pusta IV

Instituții partenere: Eberhard Karls Universität Tübingen

Participanți MNaB: Dan L. Ciobotaru, Sofia Berteau

Perioada: august-septembrie

5. -Zăbrani-Valul roman

Instituții partenere: Complexul Muzeal Arad

Participanți MNaB: Alexandru Flutur

Perioada: iulie

3. Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse

1. Creșterea vizibilității Muzeului Național al Banatului ca și instituție de cultură

Muzeul Național al Banatului (MNaB) reprezintă una dintre cele mai importante instituții de cultură și cercetare din vestul României, având o activitate ce îmbină conservarea patrimoniului, cercetarea arheologică și promovarea descoperirilor istorice. Deși muzeul își desfășoară activitatea temporar în Bastionul Maria Theresia, spațiul limitat restricționează posibilitatea organizării unei expoziții permanente reprezentative pentru colecțiile proprii. Cu toate acestea, MNaB și-a menținut un rol activ în viața comunității printr-o serie de expoziții temporare, colaborări internaționale și proiecte de cercetare interdisciplinare.

În ultimii ani, muzeul și-a consolidat poziția ca instituție de referință în domeniul cercetării arheologice, atât prin investigațiile sistematice și preventive desfășurate pe teritoriul României, cât și prin participarea la proiecte internaționale. Cercetările recente au adus contribuții semnificative în înțelegerea preistoriei Banatului, evidențiind descoperiri unice, cum sunt

înhumările secundare din Epoca Bronzului de la Peștera Românești. De asemenea, în cadrul cercetărilor din anul 2024, a fost identificat pentru prima dată un nivel din Paleoliticul Mijlociu, atribuit Neanderthalienilor, consolidând statutul peșterii ca sit esențial pentru înțelegerea locuirii preistorice din Banat. Aceste investigații reprezintă cel mai modern proiect de cercetare desfășurat într-o peșteră din această regiune a României, utilizând metode avansate de săpătură arheologică, analize geofizice, cartografiere digitală 3D, analize sedaDNA, aDNA și mtDNA.

În afară de Peștera Românești, muzeul a sprijinit cercetările asupra fortificației preistorice de la Cornești, unul dintre cele mai impresionante situri din Europa, și a continuat investigațiile la situri importante precum Igrış, Pojejena, Dudești, Susani – Grămurada de la Jupani și Crivina – Leopoldsberg. În ceea ce privește Cornești-Iarcuri, cel mai mare sit proto-urban fortificat din Europa, proiectul pentru construirea unui muzeu dedicat a fost deja finalizat, iar în prezent sunt evaluate și identificate sursele de finanțare necesare construirii acestei instituții. Acest viitor muzeu va avea un rol fundamental în promovarea importanței Corneștiului în peisajul arheologic european și în integrarea sa într-un circuit turistic cultural.

O direcție strategică importantă a muzeului este dezvoltarea infrastructurii pentru cercetare și educație, concretizată prin inițiative precum punctele muzeale de la Cornești și Parța. În cazul muzeului din Parța, conceptul expozițional a fost gândit pentru a oferi o experiență imersivă și interactivă, în care vizitatorii pot explora o replică fidelă a sanctuarului neolitic. Această inițiativă a fost gândită în mod special pentru copii, având ca scop familiarizarea acestora cu conceptul de cultură și ideea că vizitarea unui muzeu poate fi o experiență distractivă. Prin posibilitatea de a interacționa direct cu exponatele, copiii vor putea percepe vizita ca pe o activitate ludică, ceea ce le va stârni curiozitatea și le va deschide interesul pentru trecut. Această abordare inovatoare a fost aleasă și pentru a proteja structura originală a sanctuarului, care va fi expusă în viitoarea expoziție permanentă a muzeului, odată cu finalizarea renovării Castelului Huniade. În această expoziție, Sanctuarul de la Parța va fi una dintre piesele centrale ale secțiunii dedicate Neoliticului, alături de masca ritualică din lut descoperită la Uivar.

Prin aceste inițiative, Muzeul Național al Banatului nu doar că facilitează accesul publicului la patrimoniul arheologic, dar creează și un mediu de învățare interactiv, care contribuie la o mai bună înțelegere a vieții comunităților preistorice.

În acest context, prezentul raport oferă o imagine de ansamblu asupra activităților muzeului în perioada 2023-2024, detaliind proiectele arheologice, colaborările internaționale, strategiile de conservare și diseminare a rezultatelor științifice. Analiza realizată pune în evidență impactul cercetării asupra cunoașterii patrimoniului Banatului, precum și direcțiile

viitoare pentru dezvoltarea Muzeului Național al Banatului ca centru de excelență în domeniul arheologiei și al studiilor muzeale.

În 2024, Muzeul Național al Banatului și-a reafirmat poziția de lider în cercetarea arheologică și protejarea patrimoniului Banatului, printr-o serie de proiecte inovatoare, colaborări internaționale și inițiative expoziționale menite să transforme modul în care publicul interacționează cu trecutul. Prin cercetări de pionierat, dezvoltarea infrastructurii muzeale și consolidarea relațiilor academice internaționale, muzeul a demonstrat o viziune modernă asupra rolului său în societate, acționând ca un centru dinamic de explorare a istoriei și educație culturală.

1. Cercetarea arheologică și colaborările internaționale

Muzeul a continuat investigațiile arheologice sistematice și preventive, sprijinind atât cercetări locale, cât și parteneriate academice și muzeale internaționale.

Unul dintre cele mai importante proiecte ale anului a fost continuarea cercetărilor la Peștera Românești, un sit esențial pentru înțelegerea preistoriei Banatului. În urma cercetărilor recente, a fost confirmată prezența unui nivel musterian, demonstrând locuirea neanderthaliană în peșteră. Această descoperire reprezintă un pas major în cunoașterea Paleoliticului Mijlociu din Banat, făcând din Peștera Românești cel mai modern sit de cercetare paleolitică din vestul României. În plus, studiile asupra înhumărilor secundare din Epoca Bronzului continuă să ofere perspective unice asupra practicilor funerare preistorice. Aceste cercetări sunt realizate folosind tehnologii de ultimă generație, precum magnetometria, tomografia ERT și cartografierea 3D LIDAR, asigurând o documentare precisă a stratigrafiei și a descoperirilor.

În paralel, muzeul a finalizat proiectul tehnic pentru viitorul muzeu de la Cornești-Iarcuri, cea mai mare fortificație proto-urbană din Europa. În prezent, se lucrează la identificarea surselor de finanțare pentru construirea acestui muzeu, care va avea un rol esențial în promovarea și cercetarea acestui important sit arheologic.

MNaB și-a consolidat relațiile internaționale, dezvoltând parteneriate academice și științifice cu Muzeul de Pre- și Protoistorie din Berlin și Freie Universität Berlin, facilitând astfel schimbul de expertiză și integrarea descoperirilor arheologice din Banat în proiecte europene de referință. De asemenea, colaborarea cu Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” a permis utilizarea analizelor radiocarbon și spectrometrice pentru stabilirea unor cronologii precise ale descoperirilor din siturile investigate.

2. Dezvoltarea infrastructurii muzeale

Pe lângă activitățile de cercetare, Muzeul Național al Banatului a continuat modernizarea infrastructurii sale muzeale, având ca obiectiv creșterea accesibilității publicului la patrimoniul arheologic și istoric.

Unul dintre cele mai importante proiecte în acest sens este punctul muzeal de la Parța, gândit ca un spațiu interactiv destinat educației. Conceput special pentru copii, muzeul permite vizitatorilor să atingă și să exploreze replici ale artefactelor, oferindu-le o experiență educațională imersivă, care să le stimuleze curiozitatea pentru istorie. Această abordare inovatoare a fost aleasă și pentru a proteja structura originală a Sanctuarului Neolitic de la Parța, care va fi expusă în viitoarea expoziție permanentă din Castelul Huniade, alături de masca ritualică din lut de la Uivar, una dintre cele mai fascinante descoperiri neolitice din România.

În paralel, muzeul a avansat cu planurile pentru punctul muzeal de la Cornești, un proiect destinat valorificării celui mai mare sit proto-urban din Europa. Cu proiectul tehnic finalizat, muzeul lucrează acum la atragerea surselor de finanțare necesare pentru construirea acestei instituții, care va deveni un centru educațional și de cercetare dedicat proto-urbanismului preistoric.

3. Expoziții și promovarea patrimoniului

Pe lângă activitățile de cercetare și dezvoltare muzeală, MNaB a desfășurat o serie de expoziții și evenimente culturale, menite să aducă publicului cele mai recente descoperiri arheologice și istorice. Aceste expoziții au avut un rol esențial în creșterea vizibilității patrimoniului bănățean atât pe plan național, cât și internațional.

În 2024, Muzeul Național al Banatului a demonstrat un angajament puternic față de cercetare, educație și promovarea patrimoniului arheologic. Descoperirile de la Peștera Românești, finalizarea proiectului tehnic pentru muzeul de la Cornești, și avansarea punctului muzeal de la Parța reflectă o viziune modernă și sustenabilă asupra protejării și valorificării patrimoniului Banatului.

Prin integrarea tehnologiilor moderne, crearea unor spații educaționale interactive și consolidarea colaborărilor internaționale, Muzeul Național al Banatului continuă să fie un centru de referință pentru studiul și promovarea patrimoniului arheologic din Europa de Sud-Est.

De asemenea în 2024, Muzeul Național al Banatului și-a consolidat eforturile în direcția promovării patrimoniului arheologic și istoric, punând un accent deosebit pe valorificarea descoperirilor recente și creșterea accesibilității colecțiilor pentru publicul larg. Printr-o abordare integrată, activitățile muzeului în acest domeniu au vizat atât prezentarea rezultatelor cercetărilor științifice, cât și dezvoltarea unor formate expoziționale interactive, menite să ofere vizitatorilor experiențe educaționale memorabile.

1. Strategia muzeului pentru expoziții și promovarea patrimoniului

Continuând direcțiile stabilite în anii anteriori, muzeul a urmat o strategie coerentă de promovare, axată pe mai multe direcții esențiale:

- Integrarea rezultatelor cercetării arheologice în circuitul expozițional, pentru a asigura o legătură directă între activitatea științifică și publicul vizitator.
- Dezvoltarea de formate expoziționale moderne, care combină elemente clasice de expunere cu tehnologii digitale și interactive, pentru a facilita o mai bună înțelegere a patrimoniului de către vizitatori.
- Extinderea vizibilității internaționale prin colaborări cu instituții de prestigiu, care au permis schimbul de experiență și participarea muzeului la proiecte expoziționale internaționale.
- Atragerea unui public diversificat, prin dezvoltarea de expoziții și evenimente tematice, adaptate atât specialiștilor, cât și publicului larg, cu un accent deosebit pe implicarea tinerilor în procesul de descoperire a patrimoniului cultural.

Prin această abordare, muzeul și-a reafirmat rolul de centru activ de diseminare a cunoașterii istorice, aducând în atenția publicului relevanța descoperirilor arheologice și impactul acestora asupra înțelegerii trecutului.

2. Rolul expozițiilor în creșterea vizibilității patrimoniului

Un aspect esențial al activității muzeului în 2024 a fost integrarea expozițiilor într-un cadru mai larg de promovare a patrimoniului, nu doar prin prezentarea artefactelor, ci și prin contextualizarea acestora în narrative istorice complexe. Astfel, expozițiile au devenit mai mult decât simple spații de expunere, transformându-se în platforme educaționale și culturale, prin care vizitatorii au putut interacționa cu trecutul într-un mod inovator.

Aceste inițiative au fost completate de proiecte de cercetare interdisciplinare și colaborări internaționale, care au permis includerea unor artefacte și descoperiri de referință din patrimoniul Banatului în expoziții internaționale de prestigiu.

Prin organizarea și promovarea acestor expoziții, muzeul a reușit să atragă un public tot mai numeros și să contribuie la îmbunătățirea percepției asupra patrimoniului cultural, demonstrând că muzeele nu sunt doar locuri de conservare a istoriei, ci și spații de dialog, descoperire și inovație.

3. Expozițiile ca instrumente educaționale și de popularizare a științei

Unul dintre obiectivele principale ale muzeului în 2024 a fost crearea unui format expozițional care să faciliteze procesul de învățare, punând accent pe interactivitate și accesibilitate.

Astfel, muzeul a dezvoltat expoziții care încurajează implicarea activă a vizitatorilor, în special a tinerilor și copiilor, pentru a stimula curiozitatea față de istorie și arheologie. Această direcție a fost implementată prin:

- Integrarea tehnologiilor digitale (realitate augmentată, proiecții 3D, reconstituiri interactive).
- Crearea de spații expoziționale imersive, care să ofere o experiență autentică a trecutului.
- Organizarea de ateliere educaționale și tururi ghidate, care să transforme vizita într-un proces activ de descoperire și învățare.

Prin aceste inițiative, muzeul a reușit să aducă patrimoniul mai aproape de public, creând un mediu în care vizitatorii pot înțelege, experimenta și aprecia istoria într-un mod personalizat și captivant.

4. Direcții viitoare pentru promovarea patrimoniului

Experiențele acumulate în 2024 au oferit o bază solidă pentru viitoarele inițiative expoziționale ale muzeului, care vor continua să urmărească:

- Extinderea formatelor expoziționale interactive, cu accent pe utilizarea tehnologiilor emergente.
- Creșterea colaborărilor internaționale, prin participarea la expoziții tematice de anvergură.
- Dezvoltarea de programe educaționale complementare, care să permită publicului să interacționeze mai profund cu patrimoniul expus.
- Crearea de tururi virtuale și expoziții digitale, pentru a facilita accesul la colecțiile muzeului unui public mai larg.

Prin implementarea acestor strategii, muzeul își propune să devină nu doar un spațiu de conservare a patrimoniului, ci și un centru dinamic de învățare și explorare a trecutului, deschis către noile generații și către cercetarea interdisciplinară.

În 2024, expozițiile organizate de Muzeul Național al Banatului au reflectat o viziune modernă asupra modului în care patrimoniul poate fi prezentat și valorificat. Prin integrarea celor mai recente descoperiri arheologice în circuitul expozițional, utilizarea tehnologiilor interactive și dezvoltarea parteneriatelor internaționale, muzeul a demonstrat capacitatea de a transforma patrimoniul istoric într-o resursă educațională și culturală de impact.

Aceste inițiative vor continua să definească direcțiile strategice ale muzeului, consolidându-i rolul de instituție de referință în promovarea patrimoniului arheologic din Europa de Sud-Est.

În 2024, Muzeul Național al Banatului a continuat să își îndeplinească misiunea de protejare, cercetare și valorificare a patrimoniului cultural, combinând metode inovatoare cu strategii bine fundamentate pentru a asigura conservarea bunurilor culturale și promovarea lor într-un mod accesibil publicului larg. Activitatea desfășurată a acoperit o gamă variată de inițiative, de la restaurarea și digitalizarea colecțiilor, până la dezvoltarea unor proiecte de

cercetare interdisciplinară și implementarea unor noi tehnologii menite să transforme modul în care vizitatorii interacționează cu istoria.

O direcție esențială a fost consolidarea măsurilor de conservare a patrimoniului muzeal. Extinderea sistemului de climatizare și control al umidității în spațiile expoziționale a reprezentat un pas important pentru menținerea artefactelor în condiții optime. În paralel, au fost desfășurate ample lucrări de restaurare asupra unor artefacte de importanță majoră. Aceste acțiuni au fost completate de utilizarea unor tehnici avansate de analiză, în colaborare cu Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, facilitând astfel identificarea provenienței materialelor și tehnologiilor utilizate în trecut.

În ceea ce privește cercetarea arheologică, muzeul a continuat să investigheze unele dintre cele mai importante situri din Banat. La Peștera Românești, descoperirea unui nivel mustertian a confirmat prezența neanderthalienilor, contribuind semnificativ la înțelegerea Paleoliticului în această regiune. În același timp, cercetările asupra înhumărilor secundare din Epoca Bronzului au oferit noi perspective asupra practicilor funerare din acea perioadă. Studiile s-au realizat utilizând metode moderne, precum magnetometria, tomografia ERT și scanările LIDAR, stabilind astfel noi standarde în arheologia din România. În paralel, a fost finalizat proiectul tehnic pentru viitorul muzeu de la Cornești-Iarcuri, cea mai mare fortificație proto-urbană din Europa, iar în prezent se analizează sursele de finanțare necesare pentru construirea acestuia.

O componentă fundamentală a activității muzeului în acest an a fost valorificarea patrimoniului prin digitalizare și diseminare științifică. Crearea unei platforme online dedicate colecțiilor muzeale a permis accesul virtual la artefacte, prin utilizarea fotogrametriei, reconstituirilor 3D și scanărilor de înaltă rezoluție. Această inițiativă a fost completată de publicarea rezultatelor cercetărilor în reviste internaționale, asigurând astfel o mai mare vizibilitate patrimoniului Banatului în mediul academic global. De asemenea, s-au realizat tururi virtuale interactive, menite să ofere o experiență digitală detaliată a expozițiilor și siturilor arheologice.

Pe lângă aceste eforturi, muzeul a întreprins demersuri pentru extinderea colaborărilor internaționale, stabilind parteneriate cu Muzeul de Pre- și Protoistorie din Berlin, Freie Universität Berlin și Karl Eberharts Universität Tübingen. Aceste colaborări au facilitat schimbul de metode de cercetare, contribuind astfel la promovarea rezultatelor obținute la nivel european. În același timp, muzeul a continuat să exploreze potențialul siturilor carstice, unde documentarea 3D și analiza sedimentologică au furnizat informații relevante despre modificările climatice și impactul acestora asupra ocupării umane.

Toate aceste inițiative au avut ca scop consolidarea Muzeului Național al Banatului ca un reper în cercetarea și promovarea patrimoniului istoric. Pe viitor, muzeul își propune să

continue cercetările arheologice la Peștera Românești și în alte situri preistorice din Banat, să atragă fonduri pentru construirea muzeului de la Cornești și să modernizeze depozitele muzeale prin implementarea unor sisteme avansate de conservare și catalogare digitală. De asemenea, se va pune un accent deosebit pe dezvoltarea expozițiilor virtuale și a proiectelor de realitate augmentată, menite să aducă patrimoniul mai aproape de public.

Prin îmbinarea tehnologiei cu metodele arheologice clasice, muzeul a demonstrat o viziune modernă asupra conservării și valorificării patrimoniului, contribuind la îmbogățirea cunoașterii istorice și la promovarea patrimoniului cultural al Banatului pe plan internațional. Aceste realizări subliniază angajamentul instituției de a transforma patrimoniul istoric într-o resursă educațională și culturală accesibilă generațiilor viitoare.

Muzeul Național al Banatului a pus un accent deosebit pe utilizarea tehnologiilor moderne pentru optimizarea documentării arheologice și pentru îmbunătățirea experienței vizitatorilor.

Pentru cercetarea științifică, muzeul folosește tehnologii de ultimă generație, precum:

- LIDAR și fotogrametrie 3D – Aplicate în siturile arheologice pentru a crea modele precise ale terenului și structurilor.

- Magnetometrie și tomografie ERT – Utilizate pentru a identifica structuri îngropate și pentru a obține date despre stratigrafia siturilor.

- Analize de aDNA și sedaDNA – Folosite pentru a înțelege mai bine populațiile preistorice și relațiile lor genetice cu alte grupuri umane.

Pe lângă aceste tehnologii aplicate în cercetare, muzeul explorează și soluții inovatoare pentru expozițiile sale, testând tehnologii open-source pentru a reduce impactul bugetar și pentru a se pregăti pentru viitoarele expoziții permanente din Castelul Huniade. Scopul este ca aceste expoziții să fie imersive și să creeze o experiență captivantă pentru vizitatori, care să-i motiveze să revină. Printre soluțiile testate se numără:

- Realitate augmentată și proiecții interactive – Permițând vizitatorilor să vadă artefactele în contextul lor istoric original.

- Reconstrucții 3D ale siturilor arheologice – Pentru a oferi o înțelegere mai detaliată a modului în care acestea au evoluat în timp.

- Gamificarea experienței muzeale – Prin dezvoltarea unor trasee interactive sau a unor aplicații educaționale pentru copii.

O componentă esențială a strategiei muzeului este dezvoltarea punctelor muzeale, care nu doar că valorifică patrimoniul arheologic, dar oferă și o experiență educațională interactivă.

Muzeul de la Parța – Acest spațiu a fost conceput special pentru copii și are drept scop familiarizarea acestora cu ideea că vizitarea unui muzeu poate fi o activitate distractivă. Prin replici interactive, vizitatorii pot explora sanctuarul neolitic într-un mod inedit. Alegerea de a construi o replică și de a nu muta elementele originale a fost determinată de dorința de a proteja

structura autentică, care va fi expusă în viitoarele expoziții permanente din Castelul Huniade, alături de masca ritualică de la Uivar.

Muzeul de la Cornești – Acest proiect, aflat în etapa de identificare a surselor de finanțare, va fi dedicat celui mai mare sit proto-urban din Europa. Integrarea sa într-un circuit turistic cultural va pune în valoare importanța fortificației și va permite vizitatorilor să înțeleagă mai bine dinamica locuirii preistorice.

Muzeul Național al Banatului își propune nu doar să cerceteze și să conserve patrimoniul, ci și să asigure o diseminare eficientă a rezultatelor, atât în mediul academic, cât și în rândul publicului larg. Printre inițiativele strategice se numără:

Publicații științifice – Rezultatele cercetărilor sunt diseminate prin articole publicate în reviste de prestigiu, consolidând poziția muzeului în peisajul academic internațional.

Colaborări internaționale – Parteneriatele cu Muzeul de Pre- și Protoistorie din Berlin, Freie Universität Berlin și Karl Eberharts Universität Tübingen sprijină schimbul de cunoștințe și accesul la resurse științifice avansate.

Digitalizarea colecțiilor – Crearea unei platforme online care să permită accesul virtual la artefacte prin scanări 3D și fotogrametrie, făcând patrimoniul accesibil unui public mai larg.

În 2024, Muzeul Național al Banatului a demonstrat o abordare integrată a cercetării, conservării și promovării patrimoniului. Prin extinderea investigațiilor arheologice, integrarea tehnologiilor moderne și dezvoltarea unor formate expoziționale interactive, muzeul își consolidează rolul de instituție de referință în Europa de Sud-Est. Viitorul muzeului se axează pe transformarea experienței vizitatorilor prin inovație, educație și accesibilitate, oferind un model sustenabil pentru valorificarea patrimoniului cultural.

2. Dezvoltarea capacității instituției în acțiunile de cercetare a patrimoniului arheologic național

Situl arheologic Cornești – Iarcuri și Cornești – Cornet

Muzeul Național al Banatului a continuat investigațiile asupra fortificației preistorice de la Cornești – Iarcuri, cel mai mare sit proto-urban fortificat din Europa. Acest sit de importanță excepțională pentru Epoca Bronzului a beneficiat de cercetări sistematice și interdisciplinare, incluzând analize geofizice, excavări arheologice și studii paleoambientale.

În paralel, muzeul a pregătit documentația pentru un nou proiect de cercetare la Cornești – Cornet, propus spre finanțare prin Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), proiect ce și-a propus atragere unui buget de peste 2 milioane de euro, realizat în parteneriat cu Museum für Vor- und Frühgeschichte Berlin și Freie Universität Berlin. Totuși, demararea acestuia a fost amânată din cauza constrângerilor financiare și a unor modificări în prioritățile

de finanțare internațională având în vedere realitățile geopolitice actuale. În acest sens, muzeul explorează soluții alternative pentru susținerea inițiativei.

Cercetările de la Peștera cu Apă – Românești

Unul dintre cele mai inovatoare proiecte desfășurate în 2024 este studiul asupra Peșterii cu Apă de la Românești, un sit esențial pentru înțelegerea preistoriei Banatului și a pătrunderii omului modern anatomic în Europa. Acest proiect este dezvoltat în colaborare cu Universitatea Karl Eberhard din Tübingen și Senckenberg Centre for Human Evolution and Palaeoenvironment din Schöningen, Germania.

Cercetările folosesc tehnologii de vârf, incluzând:

- Analiza ADN-ului vechi (aDNA) și a sedimentelor (sedaDNA), pentru a identifica urme genetice ale populațiilor preistorice.
- Fotogrametrie și cartografiere 3D, pentru reconstruirea exactă a configurației spațiului locuit.
- Analize izotopice, pentru a obține informații despre dieta și mobilitatea comunităților preistorice.

Descoperirile preliminare au atras atenția comunității științifice internaționale, consolidând poziția muzeului ca centru de excelență în cercetarea paleolitică, cercetarea fiind inclusă în Leibniz Science Campus - Geogenomic Archaeology Campus Tübingen (GACT).

Cercetările asupra siturilor medievale și preistorice

În cadrul strategiei sale de diversificare a cercetărilor, muzeul a continuat investigațiile asupra unor situri de importanță majoră:

Săpăturile arheologice de la Igrış – Mănăstirea Cisterciană

Igrış – Mănăstirea Cisterciană este unul dintre cele mai importante situri medievale din Banat, având o semnificație deosebită în istoricul influențelor cisterciene în Europa Centrală și de Est. Fondată în secolul al XII-lea, mănăstirea a jucat un rol esențial în răspândirea culturii occidentale, dezvoltarea agriculturii și consolidarea creștinismului în regiune.

Mănăstirea Cisterciană de la Igrış este situată pe malul râului Mureș, într-o zonă strategică ce permitea conexiuni facile cu alte centre religioase și economice medievale.

- Fondarea mănăstirii a avut loc în timpul domniei regelui Béla al III-lea al Ungariei (1172–1196), fiind una dintre primele așezări cisterciene din Regatul Ungariei.
- Ordinul cistercian, originar din Franța, s-a remarcat printr-un stil arhitectural auster, o organizare riguroasă a vieții monastice și promovarea inovațiilor agricole.
- Importanța mănăstirii este accentuată de faptul că Regina Maria a Ungariei (soția lui Béla al III-lea) a fost înmormântată aici, ceea ce sugerează statutul său de așezământ religios de rang înalt.

Săpăturile arheologice realizate în ultimii ani au oferit detalii semnificative despre structura și funcționarea mănăstirii, evidențiind diverse aspecte ale vieții monastice medievale. A fost identificată biserica principală a complexului, construită în stil romanic-cistercian, cu elemente de transept și absidă semicirculară. Resturile zidurilor demonstrează o construcție solidă din piatră fasonată, cu influențe clare din arhitectura mănăstirilor cisterciene din Franța și Germania. Au fost descoperite urmele cloisterului (curtea interioară), dependențelor monastice și zonelor de locuit ale călugărilor.

Au fost descoperite fragmente de frescă și decor sculptat indică un nivel artistic ridicat al mănăstirii, cu influențe gotice timpurii, dar și monede medievale descoperite aici atestă legături economice cu centre comerciale din Regatul Ungariei și Europa Centrală, alături de obiecte liturgice din bronz și fier, cum ar fi fragmente de candelabre, crucifixe și vase pentru ritualuri religioase.

Săpăturile au identificat mai multe morminte medievale, printre care și un posibil loc de înmormântare regală. Analizele osteologice sugerează o populație formată în principal din membri ai ordinului monastic, dar și personal administrativ asociat mănăstirii.

Mănăstirea de la Igrîș a fost un pilon al colonizării cisterciene și al modernizării agriculturii în Banat. Prin tehnologiile aduse din Europa de Vest, cistercienii au introdus noi metode de irigație, cultivare a pământului și creștere a animalelor, care au avut un impact major asupra dezvoltării economice a regiunii.

Descoperirea unor obiecte de proveniență franceză și germană sugerează că așezarea nu era izolată, ci integrată într-o rețea monastică internațională, stabilind contacte cu centre cisterciene din Europa Occidentală.

Deși a fost una dintre cele mai importante mănăstiri medievale din regiune, Igrîș a fost abandonată și distrusă în secolul al XVI-lea, în timpul expansiunii otomane în Banat. Săpăturile arheologice confirmă acest declin prin identificarea straturilor de incendiere și distrugere.

Mănăstirea Cisterciană de la Igrîș reprezintă o piesă fundamentală în mozaicul istoric al Banatului, reflectând influența cisterciană, dezvoltarea economică medievală și legăturile dintre Europa de Vest și Regatul Ungariei. Prin descoperirile arheologice recente, acest sit își consolidează rolul de punct de referință în studiul istoriei medievale din Europa Centrală și de Est, oferind perspective noi asupra organizării monastice, economiei și vieții cotidiene în perioada medievală timpurie.

Săpăturile arheologice de la Dudeștii Vechi – Movila lui Deciov

Dudeștii Vechi – Movila lui Deciov este un sit arheologic de importanță majoră pentru înțelegerea locuirii din Neoliticul timpuriu în Banat. Cercetările desfășurate aici au oferit o perspectivă detaliată asupra organizării așezărilor, practicilor economice și culturale, precum și asupra contactelor dintre comunitățile locale și alte grupuri neolitice din Europa de Sud-Est.

Movila lui Deciov este situată în Câmpia Banatului, într-o zonă fertilă, propice agriculturii și creșterii animalelor, ceea ce a favorizat locuirea încă din perioada Neoliticului timpuriu (aprox. 6000-5500 î.Hr.).

Această perioadă este caracterizată de tranziția de la economia bazată pe vânătoare și cules la sedentarizarea populației, domesticirea animalelor și cultivarea plantelor. Descoperirile de la Dudeștii Vechi confirmă că acest sit a fost locuit de comunități neolitice timpurii, afiliate culturii Starčevo-Criș, una dintre cele mai timpurii culturi agricole din Europa.

Săpăturile arheologice au scos la iveală urme ale unor structuri de locuit semiîngropate, cu podele din lut ars și pereți din lemn și împletituri de nuiele acoperite cu lut. Disponibilitatea acestora indică un plan organizat al așezării, cu zone clar delimitate pentru locuințe, activități domestice și depozitare.

Ceramica descoperită este specifică culturii Starčevo-Criș, având forme simple, decor incizat și pictat cu motive geometrice. Aceasta include vase pentru gătit și depozitare, precum și recipiente de mici dimensiuni pentru uz ritualic. Uneltele din piatră și os, cum ar fi lamele de silex, râșnițele de piatră și vârfurile de săgeți, indică activități economice variate, de la prelucrarea cerealelor la vânătoare și prelucrarea pielii. Obiecte de podoabă – coliere din cochilii de scoică și mărgelile din os sau lut, ceea ce sugerează existența unor schimburi comerciale și a unor tradiții estetice bine definite.

Studiile arheobotanice și zooarheologice au arătat că locuitorii de la Dudeștii Vechi practicau agricultura și creșterea animalelor. Analizele polenului și resturilor vegetale au indicat cultivarea grâului, orzului și leguminoaselor, iar resturile osoase au demonstrat prezența animalelor domestice, precum bovine, ovicaprine și porcine.

Descoperirea unor figurine antropomorfe și zoomorfe din lut sugerează practici religioase și ritualuri asociate fertilității. De asemenea, au fost identificate urme ale unor practici funerare distincte, printre care înhumări individuale în apropierea locuințelor, ceea ce ar putea indica un cult al strămoșilor.

Descoperirile de la Dudeștii Vechi – Movila lui Deciov oferă informații esențiale despre procesul de neolitizare în Europa Centrală și de Est. Banatul a reprezentat o zonă de tranziție între culturile neolitice din Balcani și cele din Europa Centrală, iar datele obținute din acest sit ajută la înțelegerea modului în care comunitățile preistorice s-au adaptat la noile realități economice și sociale.

Prezența unor artefacte din materiale care nu sunt originare din zonă sugerează schimburi comerciale și culturale extinse. De exemplu, analiza cochiliilor de moluște folosite ca podoabe indică posibile contacte cu zone mai sudice, iar tehnologia ceramică prezintă influențe comune cu alte centre neolitice timpurii.

Movila lui Deciov este un exemplu clar al tranziției de la nomadism la sedentarism, marcând începuturile satelor organizate și ale primelor structuri sociale complexe. Studiul așezării oferă informații despre modul în care comunitățile au început să se organizeze spațial și economic, gestionând resursele și dezvoltând noi tehnologii.

Situl arheologic Dudeștii Vechi – Movila lui Deciov oferă o fereastră unică spre începuturile agriculturii și ale locuirii sedentare în Banat. Descoperirile de aici contribuie la înțelegerea complexității culturale și economice a comunităților neolitice timpurii, evidențiind conexiunile acestora cu alte regiuni din Europa. Prin cercetările viitoare, acest sit va continua să fie un punct de referință în studiile despre începuturile civilizației în această parte a continentului.

Săpăturile arheologice de la Susani – Grămurada de la Jupani

Susani – Grămurada de la Jupani reprezintă una dintre cele mai importante necropole tumulare din Banat, cu o utilizare extinsă în perioada Epocii Bronzului. Studiile realizate aici au oferit date esențiale despre structurile funerare, organizarea socială și practicile rituale ale comunităților preistorice din zonă.

Situl arheologic Susani – Grămurada de la Jupani este situat în Câmpia Banatului, într-o zonă de tranziție între regiunile colinare și cele joase, unde condițiile de mediu favorizau atât agricultura, cât și creșterea animalelor. Necropola tumulară descoperită la Susani face parte dintr-o rețea de așezări și locuri de înmormântare din Epoca Bronzului, reflectând influențele culturale ale populațiilor locale și conexiunile acestora cu grupurile din Europa Centrală și Balcani.

Datarea sitului îl plasează în Epoca Bronzului Mijlociu și Târziu (aproximativ 1800-1200 î.Hr.), într-o perioadă de intensificare a contactelor culturale și a schimburilor economice, cu importante influențe din cultura Wietenberg, Verbicioara și alte grupuri proto-tracice.

Necropola de la Susani este formată din mai mulți tumuli de dimensiuni variate, construiți prin acumularea de pământ și pietre peste mormintele individuale sau colective. Această tehnică de înhumare sugerează un statut social înalt pentru indivizii înhumați, indicând existența unei ierarhii bine definite în comunitate.

Săpăturile arheologice au relevat atât morminte primare (înhumări directe), cât și secundare (reînhumări sau ritualuri funerare complexe). Prezența depunerilor secundare sugerează practici rituale ce includ manipularea osemintelor și reamenajarea mormintelor, posibil în legătură cu cultul strămoșilor.

Obiectele descoperite în morminte reflectă atât statutul defuncțiilor, cât și credințele comunității privind viața de apoi. Printre cele mai importante descoperiri se numără: Vase ceramice – utilizate ca ofrande funerare, de formă și decor specific epocii; Podoabe din bronz și aur – inclusiv brățări, fibule și pandantive, indicând un statut social ridicat al defuncțiilor ;

Arme și unelte din bronz – care sugerează roluri specializate în societate, fie ca războinici, fie ca meșteșugari de prestigiu ; Mărgele și obiecte de import – elemente care indică participarea comunității la rețele comerciale extinse.

În unele dintre tumuli au fost identificate urme ale unor structuri circulare din lemn sau piatră, interpretate ca locuri de desfășurare a ritualurilor funerare sau a ceremoniilor legate de cultul morților. Grămurada de la Jupani nu a fost doar un loc de înmormântare, ci și un centru ceremonial important, unde se desfășurau ritualuri complexe. Prezența mormintelor monumentale sugerează o societate stratificată, în care elitele erau onorate prin ceremonii grandioase.

Modul de înhumare și inventarul funerar indică o concepție complexă despre moarte și viața de apoi. Reutilizarea anumitor morminte și practicile de reînhumare sugerează existența unor tradiții de cult al strămoșilor, practicate pe termen lung.

Artefactele descoperite demonstrează că această comunitate nu era izolată, ci făcea parte dintr-o rețea largă de schimburi economice și culturale, cu influențe din Europa Centrală și Balcani. Prezența unor obiecte de prestigiu, cum ar fi podoabele din aur și bronz, confirmă importanța acestui sit în peisajul epocii bronzului.

Situl de la Susani – Grămurada de la Jupani reprezintă una dintre cele mai relevante necropole tumulare ale Epocii Bronzului din Banat, oferind informații esențiale despre organizarea socială, practicile funerare și relațiile culturale ale comunităților preistorice. Cercetările viitoare vor contribui la aprofundarea înțelegerii acestor aspecte și la integrarea acestui sit în circuitul internațional al studiilor despre Epoca Bronzului.

Săpăturile arheologice de la Pojejena – Locuire romană și post-romană

Situația arheologică din Pojejena evidențiază o așezare de lungă durată, cu o evoluție semnificativă în perioada romană și post-romană. Cercetările efectuate până în prezent au scos la iveală urme de locuire ce datează din secolele II-IV d.Hr., relevând o integrare profundă a acestui teritoriu în rețeaua administrativă și economică a Imperiului Roman.

Pojejena este situată în apropierea Dunării, într-o zonă strategică a Banatului montan, la intersecția unor importante rute comerciale și militare romane. Proximitatea față de Limes-ul Dunărean, un element esențial în apărarea frontierei imperiale, a conferit localității un rol deosebit în organizarea romană a Daciei. Totodată, existența unor drumuri comerciale și a resurselor naturale bogate a favorizat dezvoltarea așezării pe termen lung.

Cercetările au evidențiat rămășițele unei așezări romane organizate, cu urme de construcții din piatră și lemn, infrastructură stradală și elemente de arhitectură specifică centrelor provinciale romane. Materialele ceramice și artefactele descoperite sugerează o comunitate prosperă, angajată în activități agricole și meșteșugărești.

Într-unul dintre punctele cheie ale sitului a fost identificată o fortificație romană, ce pare să fi avut un rol defensiv și administrativ important. Studiile au arătat că acest castru era ocupat de trupe auxiliare, în cadrul sistemului defensiv al Limes-ului Daciei. Descoperirea unor inscripții și a unor artefacte militare atestă prezența dacilor în armata romană, integrând Pojejena în rețeaua de fortificații menită să protejeze granițele imperiului.

În zona hotarului dintre Pojejena și satul Măcești, cercetările au scos la iveală o așezare daco-romană situată într-o fostă plantație de viță de vie. Aceasta datează din secolele III-IV d.Hr. și demonstrează continuitatea locuirii în regiune, chiar și după retragerea oficială a administrației romane din Dacia (271 d.Hr.). Vestigiile arheologice sugerează o tranziție graduală de la un mod de viață strict romanizat la un sistem în care elementele autohtone au început să fie mai vizibile.

Săpăturile au adus la lumină numeroase artefacte relevante pentru activitățile zilnice și statutul social al comunității:

- Monede romane – provenind din timpul domniei mai multor împărați, indicând intensitatea schimburilor economice.
- Ceramică romană și daco-romană – incluzând vase de lux și obiecte de uz comun.
- Unelte agricole și meșteșugărești – confirmând caracterul economic mixt al așezării.
- Obiecte de podoabă – fibule, mărgelile și alte elemente de vestimentație care reflectă influențele culturale diverse din zonă.
- Inscripții și artefacte militare – indicând prezența trupelor auxiliare și a veteranilor romani în așezare.

Datorită apropierii de Dunăre și de fortificațiile de pe frontieră, Pojejena a fost un nod important în sistemul defensiv roman. Descoperirile din zonă confirmă prezența unui control militar activ și a unei comunități mixte de coloniști romani, autohtoni daci și soldați auxiliari.

Spre deosebire de alte centre romane care au fost abandonate odată cu retragerea aureliană, Pojejena pare să fi continuat să fie locuită, ceea ce demonstrează o adaptare locală a populației la noile condiții politice și economice.

Cercetările de la Pojejena oferă un studiu de caz excelent asupra modului în care comunitățile din Dacia romană au evoluat în contextul crizelor economice și militare ale secolelor III-IV d.Hr. Artefactele și structurile descoperite sugerează o adaptare treptată, cu păstrarea unor elemente de influență romană și integrarea unor practici autohtone.

Săpăturile arheologice de la Pojejena au furnizat informații esențiale despre locuirea romană și post-romană în Banat. Pojejena nu a fost doar un centru militar de frontieră, ci și un punct economic activ, cu o comunitate diversă și o locuire continuă în perioada post-romană. Cercetările viitoare vor aduce clarificări suplimentare asupra modului în care această așezare a evoluat și s-a adaptat în fața transformărilor istorice majore.

Crivina-Leopoldsberg – Un așezământ fortificat din Epoca Fierului în sud-vestul României

Așezarea de la Crivina-Leopoldsberg este situată în apropierea cetății medievale Jdioara, pe un promontoriu înconjurat de râul Nădrag pe trei laturi, oferind astfel protecție naturală și un punct strategic de observație asupra regiunii înconjurătoare. Proximitatea față de cetate și descoperirea unui număr semnificativ de monede din Epoca Fierului Târzie au determinat inițierea cercetărilor arheologice detaliate.

Cercetările au identificat două terase principale care prezintă urme de locuire, conectate printr-un drum antic în care se observă urme de cioplire în rocă. O descoperire notabilă este o structură interpretată ca un posibil turn-locuință, având rol de apărare asupra terasei principale. Printre artefactele recuperate se numără fragmente ceramice, râșnițe din piatră și obiecte metalice. O descoperire deosebit de importantă este un denar de argint datând din anul 18 î.Hr., emis în timpul domniei lui Augustus, indicând ocuparea așezării în perioada târzie a Epocii Fierului.

Materialele descoperite sugerează cel puțin două faze de ocupare a sitului:

- Sfârșitul Epocii Fierului Timpurie – caracterizată prin stiluri ceramice specifice și un mod de organizare distinct al așezării.
- Perioada dacică – asociată cu artefacte și structuri tipice comunităților dacice, inclusiv posibila locuință-turn, care ar fi putut aparține aristocrației locale.

Localizarea așezării și artefactele descoperite indică un centru important în Epoca Fierului, cu un posibil rol rezidențial pentru elitele locale. Descoperirea monedelor și poziția strategică sugerează că acest sit era implicat în rețele comerciale și politice regionale. Proximitatea față de cetatea medievală Jdioara ridică, de asemenea, întrebări interesante despre continuitatea locuirii și importanța strategică a acestui loc de-a lungul diferitelor perioade istorice.

Aceste descoperiri oferă informații valoroase despre ocuparea Epocii Fierului în sud-vestul României și despre dinamica socio-politică a regiunii în această perioadă.

Prin aceste proiecte, muzeul contribuie la dezvoltarea cunoștințelor despre diverse epoci istorice și preistorice, având un impact semnificativ asupra patrimoniului național și european.

Accesarea și gestionarea fondurilor externe

Pentru a susține cercetările arheologice, Muzeul Național al Banatului a atras fonduri externe semnificative, finanțând investigațiile în județul Timiș. Aceste fonduri au facilitat săpături la Igrîș și Dudeștii Vechi, dar și extinderea studiilor asupra altor situri de interes.

În plus, muzeul a înregistrat o creștere substanțială a cererii pentru servicii arheologice specializate din partea sectorului privat. Muzeul explorează în continuare soluții pentru optimizarea accesului la fonduri și dezvoltarea unor strategii de autofinanțare sustenabilă.

Dezvoltarea resurselor umane și formarea noii generații de cercetători

Un aspect esențial al strategiei muzeului îl reprezintă formarea și integrarea noilor generații de specialiști. În 2024, muzeul a continuat programele de recrutare și instruire, oferind oportunități de practică și implicare activă pentru absolvenți, masteranzi și doctoranzi.

Principalele obiective ale acestui program sunt:

- Crearea unei echipe de cercetători specializați în utilizarea tehnologiilor moderne aplicate arheologiei.
- Dezvoltarea competențelor în managementul proiectelor de cercetare și accesarea finanțărilor internaționale.
- Încurajarea parteneriatelor interdisciplinare, prin colaborări cu universități și centre de cercetare din țară și din străinătate.

Prin aceste inițiative, muzeul își consolidează capacitatea instituțională și își asigură continuitatea în domeniul cercetării arheologice de nivel înalt.

În 2024, Muzeul Național al Banatului și-a reafirmat angajamentul față de cercetarea patrimoniului arheologic național și internațional, consolidându-și parteneriatele, atrăgând fonduri externe și dezvoltând noi proiecte de cercetare. Activitățile desfășurate au avut un impact major asupra înțelegerii trecutului, generând rezultate semnificative atât pentru comunitatea științifică, cât și pentru publicul larg.

3. Optimizarea și dezvoltarea capacității instituției de a depozita, conserva și restaura materialele arheologice descoperite și bunurile muzeale din colecțiile proprii

În 2024, Muzeul Național al Banatului a făcut un pas major în protejarea și conservarea patrimoniului cultural, odată cu începerea procesului de identificare și închiriere a unui depozit extern destinat mutării colecțiilor muzeale. Această acțiune a fost esențială pentru a facilita demararea lucrărilor de restaurare a clădirii istorice în care muzeul își desfășoară activitatea.

Relocarea patrimoniului cultural – o etapă critică în restaurarea muzeului

Identificarea unui spațiu adecvat

Procesul de selecție a depozitului extern a presupus evaluarea mai multor locații, ținând cont de criterii esențiale, precum:

Condiții optime de temperatură și umiditate pentru conservarea obiectelor fragile.

Spațiu suficient pentru depozitarea organizată a colecțiilor muzeale.

Accesibilitate și securitate ridicată pentru a preveni riscurile de deteriorare sau furt.

Provocările mutării colecțiilor

Procesul de relocare s-a dovedit a fi complex și laborios, având în vedere:

Diversitatea materialelor (ceramică, metal, os, textile, manuscrise) care necesită tehnici diferite de ambalare și transport.

Fragilitatea obiectelor și necesitatea unor măsuri stricte de protecție.

Necesitatea unei documentări detaliate, fiecare obiect fiind catalogat, fotografiat și înregistrat digital înainte de mutare.

Activități de ambalare și transport

Personalul muzeului, împreună cu experți în conservare, a implementat metode avansate de ambalare, folosind materiale speciale de protecție (cutii de arhivare, pânze din bumbac, umpluturi de protecție fără acid).

Obiectele de dimensiuni mari și artefactele fragile au necesitat ambalare individuală și transport în condiții controlate.

Mutarea s-a realizat în etape succesive, pentru a asigura siguranța și integritatea patrimoniului.

Perspective viitoare

Finalizarea mutării și optimizarea depozitului extern

Odată finalizată mutarea, muzeul își propune să optimizeze gestionarea patrimoniului depozitat, prin:

Implementarea unui sistem avansat de catalogare bazat pe coduri QR și identificare RFID.

Modernizarea depozitului cu unități de climatizare și sisteme de monitorizare a condițiilor de mediu.

Pregătirea unor secțiuni speciale pentru restaurare și analiză științifică, facilitând astfel accesul cercetătorilor la artefacte.

Integrarea patrimoniului în viitoarele expoziții permanente

Relocarea colecțiilor marchează o tranziție importantă în strategia muzeului, pregătind o reorganizare majoră a expozițiilor odată cu finalizarea restaurării clădirii istorice.

Reinterpretarea expozițiilor pentru a oferi o experiență muzeală îmbunătățită.

Utilizarea tehnologiilor interactive pentru a transforma vizita într-o călătorie captivantă prin istoria Banatului.

Crearea unui nou centru de restaurare și cercetare, care să permită studierea și conservarea patrimoniului într-un mediu modernizat.

Anul 2024 a marcat o etapă crucială în evoluția Muzeului Național al Banatului, prin relocarea patrimoniului în vederea restaurării clădirii istorice. Procesul de mutare, deși complex și provocator, reprezintă o oportunitate de reorganizare, modernizare și digitalizare a colecțiilor muzeale. Prin aceste eforturi, muzeul își reafirmă angajamentul față de conservarea și

promovarea patrimoniului cultural, pregătindu-se pentru o relansare ambițioasă, cu expoziții modernizate și un acces îmbunătățit pentru public și cercetători.

4. Creșterea profesionalismului angajaților instituției

În 2024, Muzeul Național al Banatului și-a consolidat angajamentul față de formarea continuă a specialiștilor săi, prin participarea activă la proiecte internaționale de cercetare, prin colaborări științifice extinse și prin alinierea la cele mai noi standarde în muzeografie și arheologie.

Extinderea colaborărilor internaționale

Prin parteneriate cu instituții prestigioase din Europa Centrală și prin cercetările inovatoare desfășurate, muzeul a înregistrat o creștere semnificativă a participărilor specialiștilor la simpozioane științifice, congrese și conferințe internaționale.

Parteneriate consolidate cu Freie Universität Berlin, Museum für Vor- und Frühgeschichte Berlin, Universitatea Karl Eberhard din Tübingen, Senckenberg Centre for Human Evolution and Palaeoenvironment din Schöningen.

Noi colaborări în Asia Centrală cu Universitatea Națională de Stat din Bișkek și Universitatea Manas.

Publicarea unui număr tot mai mare de articole cotate ISI, consolidând astfel vizibilitatea cercetărilor muzeului în comunitatea științifică internațională.

Alinierea la standardele europene

Adoptarea unor metodologii moderne de cercetare, incluzând analize aDNA, sedaDNA, tomografie ERT, magnetometrie și cartografiere 3D LIDAR.

Utilizarea echipamentelor de fotogrametrie și realitate augmentată pentru documentarea și prezentarea patrimoniului.

Accesul specialiștilor la cursuri de formare și schimburi de experiență, prin burse oferite de instituții partenere.

Prin aceste acțiuni, muzeul nu doar că și-a consolidat expertiza internă, ci și-a sporit capacitatea de a implementa proiecte interdisciplinare de anvergură, contribuind astfel la dezvoltarea patrimoniului muzeal românesc în context european.

5. Îmbunătățirea relațiilor cu alte instituții

Anul 2024 a marcat o etapă esențială în dezvoltarea parteneriatelor muzeului, atât pe plan național, cât și internațional. Printr-o strategie coerentă de colaborare, instituția a reușit să extindă și să diversifice rețelele de cooperare.

Consolidarea colaborărilor naționale

Colaborări sporite cu instituțiile culturale din județul Timiș pentru implementarea unor proiecte de cercetare și restaurare a patrimoniului.

Implicare activă în rețelele naționale de muzee și centre de cercetare, facilitând astfel schimbul de cunoștințe și expertiză.

Dezvoltarea unor consorții de cercetare în vederea aplicării la finanțări europene, pentru protejarea și valorificarea patrimoniului arheologic.

Extinderea colaborărilor internaționale

Stabilirea unor noi parteneriate în Asia Centrală, cu Muzeul Național de Stat al Kârgâzstanului, consolidând vizibilitatea muzeului în rețeaua globală de cercetare.

Colaborare extinsă cu Museum für Vor- und Frühgeschichte Berlin, pentru valorificarea materialelor arheologice de la Sărata Monteoru.

Proiecte comune de cercetare asupra materialelor inedite aflate la Berlin, provenind din săpăturile efectuate de Hubert Schmidt în 1909, care nu au fost până acum valorificate științific.

Vizibilitate internațională crescută

Participarea la expoziții internaționale și proiecte comune, care au consolidat rolul Muzeului Național al Banatului în circuitul muzeal european.

Organizarea unor evenimente culturale și științifice internaționale, atrăgând experți de renume și consolidând poziția muzeului ca centru de excelență în cercetare.

Prin aceste acțiuni, muzeul și-a extins influența și impactul nu doar la nivel național, ci și internațional, devenind un actor cheie în rețeaua europeană de cercetare și conservare a patrimoniului.

6. Măsurile luate pentru gestionarea instituției, îmbunătățiri/refuncționalizări ale spațiilor

Anul 2024 a adus progrese importante în optimizarea infrastructurii muzeului, având ca obiectiv modernizarea, reorganizarea și eficientizarea spațiilor muzeale.

Planificarea expozițiilor permanente

Specialiștii muzeului au continuat colaborarea cu proiectanții viitorului muzeu, elaborând concepte expoziționale moderne.

Noile expoziții vor integra tehnologii interactive, cu accent pe realitate augmentată și reconstituiri 3D.

Refuncționalizarea clădirii Castelului Huniade

Având în vedere stadiul consolidării și restaurării clădirii, muzeul a implementat un plan de eliberare a spațiilor pentru a facilita lucrările de reabilitare.

Reorganizarea depozitelor muzeale, prin înlocuirea infrastructurii vechi de depozitare, optimizând astfel spațiul și condițiile de conservare.

Procesul de mutare și relocare a colecțiilor a fost realizat etapizat, pentru a asigura protecția și integritatea patrimoniului.

Înființarea unui Centru Regional de Cercetare Preventivă a Banatului

Pe parcursul anului 2024, muzeul a lucrat activ la documentarea și atragerea de parteneri pentru acest proiect de mare importanță. Universitatea de Vest din Timișoara a fost cooptată în acest demers, sporind șansele de obținere a finanțării.

Acest centru va rezolva pe termen lung problema depozitării și restaurării patrimoniului muzeal din regiune, deservind toate instituțiile muzeale aflate în subordinea Consiliului Județean Timiș.

Obiective strategice pentru viitor

Optimizarea spațiilor de expoziție și depozitare pentru a îndeplini standarde internaționale.

Utilizarea tehnologiei pentru documentarea și protejarea patrimoniului, inclusiv scanări 3D și baze de date digitale pentru artefacte.

Continuarea atragerii de fonduri pentru modernizarea completă a infrastructurii muzeale.

Prin aceste inițiative, Muzeul Național al Banatului își reafirmă angajamentul de a deveni un muzeu de referință în Europa Centrală, aliniindu-se la cele mai înalte standarde de cercetare, conservare și prezentare a patrimoniului.

6.a Îmbunătățiri aduse spațiilor în perioada raportată: modificări, extinderi, reparații, reabilitări, după caz:

În cadrul lucrărilor executate în regie proprie pentru a asigura funcționalitatea imobilelor aflate în administrarea instituției Compartimentul Tehnic și Administrativ a realizat pe parcursul anului 2024 următoarele:

- a întocmit și supus spre aprobare întreaga documentație¹ aferentă contractării serviciilor de specialitate² necesare desfășurării în condiții optime a activităților muzeale;
- a urmărit derularea contractelor de utilități pentru energie electrică, agent termic, apă caldă, apă rece, gaze naturale, salubritate, telefonie și internet;
- a gestionat contractele de prestări servicii de întreținere, revizii și servicii a centralei tehnice (rak-ului), instalațiilor antiefracție și avertizoare incendii, centralelor de încălzire, pompe, clime, copiatoare;

¹ Ex. Note justificative, Caiete sarcini, Referate necesitate, Oferte de piață

² Ex. ISCIR, RVSTI, Medicina Muncii, SSM și PSI, Întreținere și reparații rețele electrice, Mentenanță și servicii conexe IT

- a întreprins diligențele necesare în vederea efectuării serviciilor de dezinsecție, dezinsecție și deratizare conform prevederilor legale;
 - a întocmit și supus spre aprobare referatele necesare în vederea achiziționării de materii, materiale, scule, dispozitive și accesorii necesare asigurării funcționării și întreținerii în condiții adecvate a construcțiilor și utilităților aparținătoare sau date în administrare muzeului;
 - a asigurat cadrul necesar privind respectarea și aplicarea normelor și măsurilor rezultate din prevederile legale cu privire la sănătatea și securitatea în muncă, medicina muncii;
- a ținut evidența repartizării mijloacelor fixe și obiectelor de inventar pe categorii de salariați și structuri organizatorice;
- a asigurat gestionarea bunurilor de inventar tehnic în folosință din evidența muzeului;
 - a monitorizat repartizarea pe salariați a mijloacelor fixe și obiectelor de inventar în spațiile de lucru ale/date în administrare muzeului;
 - a asigurat din punct de vedere logistic desfășurarea în condiții optime a activității parcului auto;
 - a ținut evidența consumului de carburanți;
 - a întocmit și verificat recepțiile de combustibil, FAZ-urile și situațiile centralizatoare de consum lunare;
 - a asigurat activitatea de transport la nivelul instituției, luând măsuri de urmărire și optimizare a consumului de carburanți, piese de schimb și alte materiale specifice;
 - a realizat activitatea de întreținere, funcționare, utilizare, reparare și conservare a parcului auto;
 - a asigurat eliberarea din gestiune a BCF-urilor în baza consumurilor normate și nevoilor instituției potrivit reglementărilor legale;
 - a condus evidența activității de transport pe baza foilor de parcurs;
 - a întocmit documentațiile cu privire la bunurile ce au fost disponibilizate conform prevederilor legale;
 - a asigurat condițiile organizatorice pentru desfășurarea activităților de recepționare, manipulare și depozitare a bunurilor aflate în incinta muzeului și spațiilor aflate în administrare;
 - a asigurat condițiile necesare pentru repartizarea și depozitarea mijloacelor fixe și obiectelor de inventar aflate în patrimoniul muzeului;
 - a întocmit documentația necesară casării/scoaterii din uz a bunurilor deteriorate;
 - a optimizat spațiul de lucru aferent magaziei instituției prin trierea materialelor lemnoase, metalelor feroase și neferoase, respectiv a valorificat financiar deșeurile în cauză;
 - a valorificat casarea/scoaterea din uz a bunurilor acceptate de ordonatorul principal de credite;

- a participat la activitatea de inventariere anuală/a patrimoniului muzeului;
- a întocmit, ori de câte ori a fost necesar, rapoarte privind activitatea în domeniul administrativ;
- a colaborat cu furnizorii de servicii externe în vederea desfășurării activității în condiții adecvate, de economicitate și în acord cu reglementările legale;
- a asigurat condiții corespunzătoare în care se realizează gestionarea bunurilor de inventar, intervenind prompt la solicitarea și semnalarea oricăror neregularități ivite;
- a participat la recepția lucrărilor și serviciilor pentru care a inițiat și solicitat documentație de atribuire.

În domeniul tehnic:

- a desfășurat activități de verificare, exploatare corectă, reglare, reparații și întreținere a instalațiilor, echipamentelor, dotărilor tehnice și tehnologice ale instituției;
- a luat măsuri de întreținere și îmbunătățire a activității de administrare a imobilelor aparținătoare/aflate în administrarea muzeului;
- a verificat, a sesizat și propus măsuri de remediere unde a fost cazul, respectiv a asigurat întreținerea spațiilor aparținătoare/aflate în administrarea muzeului vis-à-vis de starea de curățenie, igienizare, reparații de redusă complexitate și intervenții operative cu salariații proprii compartimentului.

Alte activități:

- a participat activ la activitățile de manipulare, încărcare, descărcare obiecte de patrimoniu și nu numai cu ocazia mutării acestora în diferite locații;
- a participat activ în repetate rânduri la mutarea scaunelor și/sau meselor în mansardele expoziționale ale Bastionului Theresia/ din mansardele ante menționate în spațiul de desfășurare ateliere pedagogie muzeală;
- a participat activ³ la amenajarea mansardelor expoziționale cu ocazia pregătirii evenimentelor culturale organizate în incinta instituției;
- a procedat la recondiționarea diferitelor obiecte de mobilier la repararea diferitelor piese de mobilier;
- a confecționat în regim propriu bunuri folosite în activitatea de lucru/depozitare a instituției;

³ Zugrăvit, chituit, scos cuie, amplasat diferite obiecte și afișe, mutat panouri/scaune/vitrine/mese/diferite obiecte la nevoie

7. Măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau ale altor organisme de control, în perioada raportată

S-au respectat recomandările.

C. Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, pentru mai buna funcționare, după caz

1. Măsuri de organizare internă

La 01.01.2024, Muzeul Național al Banatului avea 67 de locuri de muncă ocupate și 18 posturi vacante din cele 85 de locuri de muncă aprobate conform H.C.J.Timiș nr.141/28.06.2023.

Personalul - Analiza statului de funcții :

Posturi	01.01.2024
Total existente	85
Total ocupate	67
Posturi suspendate	1
Personal de conducere	5
Muzeografi	27
Restauratori	6
Conservatori	3
Referenți	1
Economiști	2
Consilier juridic	1
Alte categorii de personal	22 (inclusiv cercet.științific)

În perioada raportată Statul de funcții a fost modificat în urma promovării în grad imediat superior al angajaților care îndeplineau condițiile necesare pentru promovare aprobate conform H.C.J.Timiș nr.137/26.06.2024.

La 01.12.2024, Muzeul Național al Banatului avea 65 de locuri de muncă ocupate și 20 posturi vacante din cele 85 de locuri de muncă aprobate.

Personalul - Analiza statutului de funcții :

Posturi	31.12.2024
Total existente	85
Total ocupate	65
Posturi suspendate	1
Personal de conducere	5
Muzeografi	27
Restauratori	6
Conservatori	3
Referenți	1
Economiști	2
Consilier juridic	1
Alte categorii de personal	20 (inclusiv cercet.științific)

2. Propuneri privind modificarea reglementării interne

Pentru anul 2025 avem următoarele propuneri privind reorganizarea Muzeului Național al Banatului:

(1) Reduceri de posturi vacante:

- 1 post muncitor calificat(lăcătuș), tr.prof.I, studii medii – Compartimentul Tehnic și Administrativ;
- 1 post fotograf, tr.prof.IA, studii medii – Compartimentul Relații cu Publicul.

(2) Transformări de posturi vacante și mutarea acestora:

- 1 post muncitor calificat(instalator), tr.prof.I, studii medii – Compartimentul Tehnic și Administrativ se transformă în inspector de specialitate, gr.prof.I, studii superioare și se va transfera în cadrul Secției Arheologie.

2. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere

În perioada 01.01.2024 – 31.12.2024 s-au efectuat:

- Angajări: 1 persoană;
- Vacanări: 3 posturi;
- Evaluări: 64 persoane.

3. Dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției

În perioada 01.01.2024 – 31.12.2024 au avut loc următoarele promovări în grad profesional imediat superior:

- dl. Tasi Ioan, inspector de specialitate, grad profesional debutant, promovează în inspector de specialitate, grad profesional III, în cadrul Compartimentului Arte Vizuale, conform Disp. nr.188/26.03.2024;

- dl. Marteniuc Ionuț, muzeograf, grad profesional debutant, promovează în muzeograf, grad profesional II, în cadrul Secției Arheologie, conform Disp. nr.188/26.03.2024;

- d-na Milanovici Iulia, inspector de specialitate, grad profesional II, promovează în inspector de specialitate, grad profesional I, în cadrul Compartimentului Tehnic și Administrativ, conform Disp. nr.770/11.11.2024;

- d-na Stan-David Andreea Georgiana, inspector de specialitate, grad profesional III, promovează în inspector de specialitate, grad profesional II, în cadrul Compartimentului Relații cu Publicul, conform Disp. nr.770/11.11.2024;

- d-na Apostu Delia, restaurator, grad profesional II, promovează în restaurator, grad profesional I, în cadrul Laboratorului Zonal de Restaurare, conform Disp. nr. 770/11.11.2024;

- d-na Matyas Mariana, restaurator, grad profesional I, promovează în restaurator, grad profesional IA, în cadrul Laboratorului Zonal de Restaurare, conform Disp. nr. 770/11.11.2024;

În perioada cuprinsă între 01.01.2024 – 31.12.2024 s-au realizat exerciții de evacuare și intervenție în caz de incendiu.

În perioada cuprinsă între 01.01.2024 – 31.12.2024 s-au făcut instructaje lunare privind apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă.

De asemenea s-au realizat instructaje privind sănătatea și securitatea muncii. S-au efectuat toate examenele medicale periodice, examenele medicale la angajare, conform evaluării de medicina muncii cu respectarea H.G. 355/2007.

D. Evoluția situației economico-financiară a instituției

1. Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);
- bugetul de cheltuieli (personal contracte de muncă/ convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale, bunuri și servicii, cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere, cheltuieli pentru reparații capitale).

Nr. crt.	Categorii	Prevederi buget 2024 cf Contract management (mii lei)	Prevederi buget aprobat 2024 (mii lei)	Realizat 2024 (mii lei)	Procent realizat din contract management	Procent realizat din buget aprobat
1	2	3	4	5	(6)=(5)/(3) %	(7)=(5)/(4)%
A	Total venituri, din care:	16.050	23.283	13.803	86,00	59,28
	<i>Venituri totale de funcționare, din care:</i>	14.550	18.933	13.342	91,69	70,46
	Venituri proprii, din care:	450	400	369	82,00	92,25
	- venituri din activitatea de bază	350	400	369	105,42	92,25
	- surse atrase	100	0	0	0	0
	- alte venituri proprii	0	0	0	0	0
	Subvenții	14.100	18.533	12.973	92,00	69,99
	alte venituri	0	0	0	0	0
	<i>Venituri totale de dezvoltare, din care:</i>	1.500	1.450	461	30,73	31,79
	Subvenții	1.500	1.450	461	30,73	31,79
B	Total cheltuieli, din care:	16.050	20.383	14.264	88,87	69,97
	<i>Cheltuieli secțiunea de funcționare, din care:</i>	12.720	18.933	13.803	108,51	72,90

	Cheltuieli de personal	5.600	6.389	6.360	113,57	99,54
	cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:	4.500	10.205	5.141	114,24	50,37
	- cheltuieli cu reparațiile curente	650	860	500	76,92	58,13
	- cheltuieli de întreținere	1.000	1.500	1.450	145,00	96,66
	- alte cheltuieli cu bunuri și servicii	2.850	7.845	3.191	111,96	40,67
	Acțiuni social culturale	2.500	2.224	2.192	87,68	98,56
	Alte cheltuieli – fond persoane cu handicap	120	115	110	91,66	95,65
	<i>Cheltuieli secțiunea de dezvoltare, din care:</i>	3.330	1.450	461	13,84	31,79
	Proiecte cu finanțare din Fonduri Externe Nerambursabile	0	0	0	0	0
	Cheltuieli de capital	3.330	1.450	461	13,84	31,79
C	(beneficiari)	50.000	35.000	20358	40,71	58,16
	Cheltuieli pe beneficiar (lei), din care:	320	66,52	67,8	21,18	101,9
	- din subvenție	311	64,81	65,99	21,21	101,82
	- din venituri proprii/surse atrase	9	1,71	1,81	20,11	105,84

Date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată:

Nr. crt.	Tipul proiectului / Nr.de proiecte Realizat	Devizul estimat-lei	Devizul realizat –lei-	Procent Realizare proiecte
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(4)/(3)%
1	Proiecte mici = 4	206.000	195.005,77	94,66%
2	Proiecte medii = 4	626.000	613.557,05	98,01%

3	Proiecte mari = 2	1.385.000	1.383.025,98	99,85%
4	Total= 10	2.217.000	2.191.588,80	98,85%

Gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției în perioada ianuarie 2024 - decembrie 2024 = 2,67%

- veniturile proprii realizate din cercetări arheologice și periegheze = 301.485,50 lei
- veniturile proprii realizate din vânzarea de publicații = 9.285,66 lei
- venituri proprii realizate din vânzarea de bilete = 54.689,17 lei
- venituri proprii realizate din chirii = 75,00 lei
- venituri proprii realizate din alte surse = 3.230,08 lei

Total venituri proprii încasate în anul 2024 = 368.765,41 lei

2. Evoluția valorii indicatorilor de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției din următorul tabel:

Nr. ctr.	Indicatori de performanță	Perioada evaluată 01.01.2024- 31.12.2024
1.	Cheltuieli de beneficiar (subvenție+ venituri- cheltuieli de capital)/nr.de beneficiari	67,8
2.	Fonduri nerambursabile atrase (lei)	0
3.	Număr de activități educaționale	64
4.	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	283
5.	Număr de beneficiari neplătitori expoziții	14484
6.	Număr de beneficiari plătitori expoziții	5874
7.	Număr de expoziții/Număr de reprezentații/Frecvența medie Zilnică	19
8.	Număr de proiecte/acțiuni culturale	17
9.	Venituri proprii din activitatea de bază	368.765,41
10.	Venituri proprii din alte activități	0

E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management

Realizările muzeului, conform viziunii din planul managerial și a misiunii muzeului:

A fost dinamizată activitatea de valorificare a patrimoniului muzeal deținut de Muzeul Național al Banatului. Această valorificare s-a făcut prin:

- Organizarea de expoziții temporare cu un impact mare asupra publicului vizitator;
- Inițierea unui șir de evenimente care a avut ca obiectiv prezentarea unui exponat mai puțin cunoscut din colecțiile muzeului- exponatul lunii;
- Participarea cu exponate proprii la expoziții organizate de muzee din țară și străinătate;
- Publicarea de cataloage sau manuscrise privind colecțiile muzeului;
- Realizarea și participarea la simpozioane naționale și internaționale, distribuite și pe paginile de socializare ale instituției.

Au fost începute demersurile de înființare a unui nou punct muzeal, mai exact s-a realizat Studiul de fezabilitate pentru Punctul muzeal „Dumitru Prunariu” din comuna Dumbrava, satul Groși.

A fost diversificată oferta de produse culturale prin realizarea de expoziții cu impact educativ puternic (de exemplu expoziția „Femeia Belle Epoque: Frumusețe și Eleganță”, „Între memorie și uitare. Familii nobile din Banat în perioada modernă”) și a unor evenimente culturale desfășurate în curtea Bastionului Theresia și în Parcul Castelului Huniade (de exemplu spectacolul cultural „Festivalul Medieval al Castelului Huniade și „Noaptea Muzeelor”);

Au fost accesate fonduri pentru îmbunătățirea dotărilor logistice ale instituției și ale angajaților săi (aparatură IT, aparatură de cercetare și restaurare);

Comunicarea cu mass-media a fost derulată prin comunicate de presă, dar și prin paginile de Facebook, de Instagram și pagina web a muzeului;

Imaginea Muzeului Național al Banatului ca și instituție culturală a fost promovată prin realizarea unor postări constante, pe site-ul instituției, pe Facebook și Instagram, precum și prin participare la emisiuni tv și radio. De asemenea au fost prezentate publicului larg obiecte de patrimoniu din colecțiile muzeului care nu sunt expuse momentan prin proiectul cultural „Exponatul lunii”.

Vizibilitatea în presă a fost realizată prin bannere online de expoziție, promovarea expozițiilor în presa locală și națională online, comunicate de presă și participări la emisiuni de televiziune, dar au fost distribuite și calendare, agende și pliante.

Pe plan științific, muzeografii și cercetătorii din Muzeul Național al Banatului au organizat și au participat la simpozioane naționale și internaționale, crescând prestigiul instituției pe plan științific;

Evenimentele culturale organizate de către Muzeul Național al Banatului au fost aduse la cunoștința instituțiilor publice și a colaboratorilor instituției prin invitații personalizate. Publicul larg a fost informat asupra evenimentelor culturale prin intermediul mass-media și a paginilor de Facebook și Instagram.

Muzeul Național al Banatului a participat activ și la activitățile de cercetare și protejare a patrimoniului arheologic național, prin cercetări arheologice sistematice, cercetări arheologice preventive dar și prin proiecte de cercetare arheologică în parteneriat cu mai multe instituții muzeale din țară și din străinătate.

Obiective propuse:

Termen scurt

Finalizarea mutării patrimoniului depozitat în Castelul Huniade în noul depozit închiriat.

Începerea consolidării și restaurării întregului Castel Huniade.

Demararea construirii noului Punct Muzeal de la Cornești precum și demararea documentației necesare construirii unei replici a unui sat de epoca bronzului în apropierea fortificației.

Realizarea Proiectului Tehnic și atragerea de fonduri necesare construirii Punctului Muzeal „Dimitru Prunariu” din comuna Dumbrava, satul Groși.

Termen mediu

Finalizarea consolidării și restaurării întregului Castelului Huniade

Finalizarea Punctului Muzeal de la Cornești;

Finalizare Punctului Muzeal de la Groși.

Termen lung

Deschiderea Castelului Huniade publicului, cu expoziții permanente și temporare.

Programe propuse

S-au făcut promovări în grad profesional, conform programului propus de dezvoltare a resurselor umane ale instituției;

S-a realizat un program coerent de perfecționare a personalului de specialitate;

S-au actualizat fișele de post, ținându-se cont de noile cerințe muzeografice, de modificările legislative, dar și de viitoarea organigramă a muzeului;

S-au realizat mai multe proceduri necesare unei funcționări mai bune a activității instituției.

F. Previzionarea evoluției economico-financiară a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse.

1. Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare

Pentru perioada următoare de management, ținând cont de situația economică a țării și implicit a județului Timiș, indicatorii economico-financiar ai muzeului vor fi proiectați în așa fel încât instituția să își poată definitiva obiectivele de investiții demarate, să își realizeze programul de conservare și restaurare a patrimoniului și în același timp să asigure salarizarea întregului personal angajat la nivelul de salarizare reîntregit după măsurile luate de guvern de majorare a salariilor.

Pentru anul 2025, la nivelul muzeului sunt solicitați următorii indicatori financiari:

- fondul de salarii necesar pentru acoperirea salariilor, inclusiv a contribuțiilor suportate de instituție, va fi în suma de 6.976.000 lei;
- fondul privind acoperirea cheltuielilor cu bunurile și servicii în sumă de 9.786.000 lei;
- cheltuieli de capital – 1.751.000 lei;
- venituri proprii 400.000 lei
- agenda culturală 3.969.500 lei.
- alte cheltuieli (sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate) – 120.000 lei.

1.a. Tabelul valorilor de referință din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului

- Cheltuieli de personal - 6.976.000 lei
- Cheltuieli cu bunuri și servicii – 9.786.000 lei

1.b. Tabelul veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete/tarife practicate din proiectul de management, actualizat/concretizat pentru următoarea perioadă de raportare a managementului

- Pentru perioada următoare de management, muzeul își propune realizarea de venituri proprii în sumă de:
 - 400.000 lei la secțiunea de funcționare, după cum urmează

- 50.000 lei din vânzare de bilete;
- 350.000 lei din alte servicii prestate.

2. Nr. de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management

În lumina unor obiective ambițioase pe care le-am stabilit pentru perioada care se deschide generos în fața noastră, ne revendicăm angajamentul față de promovarea și valorificarea culturii într-un mod cât mai cuprinzător și inovativ. Este vorba despre o serie de proiecte culturale, în special expoziții și evenimente cu o tematică profund ancorată în istorie, care își propun nu doar să reînvie trecutul în nuanțe dinamice, dar și să faciliteze dialogul între acesta și prezent.

Ne adresăm cu un mesaj clar către un public cât mai larg și diversificat, urmărind să ne extindem vizibilitatea prin intermediul tuturor canalelor de comunicare disponibile. Aceasta implică o prezență activă în spațiul virtual, pe platformele de socializare ale instituției, unde digitalul se împletește armonios cu patrimoniul cultural, dar și o implicare directă și semnificativă în cadrul evenimentelor pe care le organizăm. Acestea sunt concepute să fie nu doar puncte de atracție pentru comunitatea locală, ci și pentru vizitatorii din toate colțurile lumii, dornici de experiențe culturale autentice.

Ambiția noastră se materializează prin transformarea unor spații istorice, precum curtea Bastionului Theresia și împrejurimile Parcului Castelului Huniade, în veritabile arene ale culturii contemporane. Planificăm evenimente culturale majore, cum ar fi „Festivalul Medieval al Castelului Huniade” aflat la ediția a VII-a și ediția a-II-a a Festivalul Neolitic de la Parța, care promit să adune la un loc comunități diverse și să creeze punți între diferite culturi și epoci.

Expozițiile noastre sunt concepute să acopere o gamă largă de interese, de la istoria Banatului și arta contemporană din această regiune, până la prezentarea patrimoniului muzeal și a descoperirilor arheologice recente, fără a omite expozițiile educative destinate elevilor. Acestea sunt gândite nu doar ca mijloace de diseminare a cunoștințelor, ci și ca experiențe care să stimuleze curiozitatea și aprecierea pentru diversitatea culturală.

Conferințele și evenimentele pe care le organizăm, adresate atât specialiștilor cât și publicului larg, urmăresc să adauge noi straturi de înțelegere și apreciere pentru cultura în toate formele sale. Ne propunem ca prin acestea să cultivăm un public informat, interesat și activ implicat în dialogul cultural contemporan.

În ceea ce privește expozițiile programate spre finalul anului, acestea vor explora teme de o relevanță deosebită, precum rolul femeii în perioada Belle Epoque și istoria familiilor nobiliare din Banat, ne propunem să continuăm pe aceeași traiectorie ascendentă, vizând o creștere de cel puțin 20% a numărului de vizitatori.

3. Analiza programului minimal realizat

Privind retrospectiv la anul 2024, remarcăm că pe Programul Minimal au fost aprobate 17 de proiecte culturale, cu o valoare totală de 2 240 000 lei. Proiectele „Noaptea Muzeelor” și „Festivalul Medieval al Castelului Huniade” au continuat tradiția edițiilor anterioare, bucurându-se de un succes recunoscut. Introducerea unui nou festival la Parța, Festivalul Neolitic PREHISTORIA, a fost un real succes și ne-a demonstrat importanța evenimentelor de reconstituire istorică la Punctele Muzeale ale instituției. Expoziția temporară „Femeia Belle Epoque: Frumusețe și eleganță” și expoziția permanentă „Spațiile Oravitzan” s-au distins ca fiind cele mai importante și reprezentative proiecte ale instituției în anul 2024.

Pe lângă succesul și experiența acumulată în 2024, expoziția permanentă „Spațiile Oravitzan” rămâne un punct de referință. Întrucât anul 2025 marchează continuarea eforturilor noastre după perioada titlului de Capitală Culturală Europeană, ne dedicăm să propunem proiecte excepționale, urmând o politică de selecție riguroasă, axată pe „calitate în detrimentul cantității” pentru a crea evenimente de impact semnificativ, continuând să atragem și să diversificăm audiența. Cel mai bun exemplu în acest caz este proiectul cultural „JazzX”, realizat împreună cu Asociația Plai și finanțat de Consiliul Județean Timiș, un eveniment unde au participat aproximativ 15 000 de oameni, în cele trei zile de concert.

MANAGER,

Claudiu Ilaș